

Logateške novice

Glasilo občine Logatec, december 2010, letnik XLI, št. 10

Poplave: kako naprej?

**Trobič in Godina o
pozabljeni dediščini**

**Pogovor:
Marinka Cempre Turk**

**Franc Papis in
njegovih 60 let**

**Nevidna mesta
Vida Sarka**

**Veličastne jaslice
Pavleta Mihevea**

**Za božič pri
Lukančkovih v Rovtah**

Poplave – kako naprej?

Država, ki upravlja z vodami, za reševanje težav nima dovolj denarja, zato ga bo nekaj zagotovila občina

Župan Berto Menard, direktorica občinske uprave Alenka Gorza Jereb in njuni sodelavci so se o tem, kako reševati posledice poplav, na delovnem sestanku 25. novembra pogovarjali s predstavnikoma ministrstva za okolje in prostor ter podjetja Hidrotehnik, državnega koncesionarja za urejanje voda, in predsednikom Jamarskega kluba Logatec Dragom Korenčcem. O tem, kaj so se dogovorili, smo se pogovarjali z županom Bertom Menardom.

Kaj boste naredili najprej?

Zagotoviti moramo, da pet metrov od brežin Logašnice ne bo nobenega lesa, senenih bal in ostalega, kar voda lahko odplakne v potok in nato zapre ponor. To bodo nadzorovali inšpektorji.

Občina mora zagotoviti čiščenje ponora Jačka in narediti nekaj, kar bo preprečilo, da do njega priteče toliko vode. Protipoplavna študija je nakazala nekaj rešitev, kaj pravijo na ministrstvu?

Ko bodo vremenske razmere dopuščale, bodo jamarji očistili Jačko, podjetje Hidrotehnik pa strugo Logašnice. Količino vode pa lahko zmanjšamo na več načinov, pripraviti moramo idejne študije. V Gornjem Logatcu bi lahko visoko vodo razlili na polje proti Sekirici, nad čemer na ministrstvu niso preveč navdušeni in pravijo, da je ta prostor kot sir, zato bi vode zelo hitro odtekle, kar bi povzročilo poplave na Vrhniki. Lahko bi naredili pregrado na Črnem potoku, a ta možnost prinaša številne težave. Po tretji ideji pa bi Črni potok speljali v požiralnik, saj je tako že ponikal, preden so ga okoli leta 1826 obrnili v Logašnico, da so imeli mlini in žage dovolj vode. A jame in doline tam so zdaj zasute in bi jih morali očistiti. Primerne rešitve ne more izbrati občina, pač pa ministrstvo, saj z vodami upravlja država. Ministrstvo bi tudi moralo prispevati denar za izvedbo projektov, a ga nima, zato bo nekaj sredstev zagotovila občina.

Kako boste pomagali prizadetim v poplavah; občina naj bi najemnino za nadomestna stanovanja plačevala le do februarja?

Najprej moramo zagotoviti, da voda ne bo več zalila stanovanj, le za družini v najnižje ležečih stanovanjih, ki ju je poplavilo že

Na sestanku je bilo jasno, da bo finančno breme padlo na občinska ramena. (foto: Romana Hribar)

šestkrat, bomo morali dobiti nov dom. Občina stanovanja ne more dati v trajno last, zato iščemo druge možnosti. Najemnine v nadomestnih stanovanjih pa bomo verjetno plačevali tudi po februarju, seveda tistim družinam, katerih stanovanja bodo suha, primerna za vselitev.

Kdaj bodo zgradili nov zadrževalnik vode v Hotedršici?

Kot je zagotovila predstavnica okoljskega ministrstva, izdelujejo projekte, pregrado pa naj bi naredili prihodnje leto, ko bodo tudi očistili strugo potoka in obnovili poškodovane betonske zidove ob njem. Ker pregrade ni, je odjuga po decembrskem sneženju spet prinesla veliko vode. Upam, da bomo vse težave rešili v zadovoljstvo ljudi.

Petra Trček

Spoštovane občanke, cenjeni občani!

Tako kot vsako leto se tudi letošnje od nas poslavlja s hitrimi koraki. A preden, polni pričakovanja, vstopimo v novo leto, si v teh prazničnih decembrskih dneh vzemimo nekaj več časa za svoje bližnje in prijatelje. Dandanašnji življenjski slog nam namreč vedno manj dopušča, da bi svoj čas namenili za druženje s tistimi, ki nam v življenju pomenijo največ. Naj bo vaše darilo vam in vašim dragim tisto, kar ima danes največjo vrednost - čas. Naj vas soj decembrskih luči in praznične melodije odpeljejo daleč stran od vsakdanjih skrbi in delovnega ritma. Za doživete praznike pa bomo poskrbeli tudi v naši občini, in sicer s tradicionalno silvestrsko predstavo, prihodom zadnjega od dobrih decembrskih mož, dedka Mraza, ter silvestrskim dogajanjem na prostem.

Skupaj z mojimi sodelavci vam voščim blagoslovljen božič, lep ter doživet dan samostojnosti in enotnosti, v letu, ki že trka na naša vrata, pa vam iskreno želim veliko notranjega miru ter osebnega zadovoljstva.

vaš župan
Berto Menard

Občina Logatec

Logaške novice, glasilo Občine Logatec

ISSN 03509281

Izdajatelj: Občinski svet Občine Logatec.

Uredništvo

Odgovorna urednica: Petra Trček.

Uredniški odbor: Branka Novak, Saša Musec, Nevenka Malavašič, Janez Gostiša, Metka Bogataj, Darja Merlak, Marko Logar, Romana Hribar.

Stalni sodelavci: Jerca Korče, Anita Ilič, David Kunc, Brane Pevec, Ana Žakelj, Marjan Papež, Franc Brus, Marinka Petkovšek.

Grafična zasnova: Goran Rupnik.

Tisk: Grafika Gracer, Celje.

Naklada: 4.250 izvodov.

Logaške novice brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini.

Naslov: Tržaška 50 a, Logatec

Tel.: 01 759 06 00 (občina), 01 759 06 19 (uredništvo, ob sredah od 15. do 17. ure), 031 334 271 (Petra Trček).

E-pošta: logaske@logatec.si., trcek.petra@siol.net

Naslovnica: Zgodnjega snega so se najbolj razveselili najmlajši. (foto: Sonja Trček)

Rok za oddajo prispevkov je zadnji dan v mesecu. Prispevki so lahko dolgi največ eno tipkano stran, pisava Arial, velikost pisave 13 pt, daljše bomo objavili po dogovoru. Prispevke s fotografijami pošljite na poštni ali elektronski naslov. Prispevki naj bodo kratki in jedrnat, pripišite ime in priimek avtorja prispevka in fotografije, napišite tudi, kdo oziroma kaj je na fotografiji. Nepodpisanih prispevkov ne bomo objavili.

Po poplavah: analiza in ukrepi

Kaj je bilo pod vodo?

Po dveh mesecih in pol lahko rečemo, da so bile septembrske poplave v Logatcu največji dogodek s področja naravnih nesreč po letu 1979. Takrat je bila za razdejanje prav tako kriva poplava. Rezultat takratne vodne ujme je bil suhi vodni zadrževalnik Mareke. S tem so omejili pritok in pretok potoka Reke, ki je redno poplavljal Blekovo vas ter Gorenji in Dolenji Logatec. In kaj so poplavile letošnje visoke vode? 67 objektov je bilo delno poškodovanih (od tega 55 stanovanjskih stavb, dve poslovno-stanovanjski, ena poslovna ter devet drugih), en objekt je neprimeren za bivanje, poškodovanih ali uničenih je 16 vodnih objektov, poškodovanih je tudi 24 infrastrukturnih oz. inženirskih objektov cestne in komunalne infrastrukture. Skupna škoda po merilih državne komisije je 741.212,76 evra. V tem znesku seveda ni škode na opremi, strojih, pohištvu in drugih premičninah. Spomnimo, da je običajno razmerje med ocenjeno škodo po metodologiji in realno višino bruto škode tako pri pravnih in fizičnih osebah zasebnega prava okoli 30 : 70. Realno škodo torej ocenjujemo na okoli 2,5 milijona evrov.

Kaj pravi država?

Področje voda je državna pristojnost. Zakon o vodah določa, da z vodotoki in vodo upravlja Agencija RS za okolje (Arso) oz. različni strokovni sektorji agencije, ki je del ministrstva za okolje in prostor. V zvezi s tem in zaradi stanja na logaških vodotokih je župan 25. novembra sklical urgentni sestanek s predstavniki agencije za okolje, na katerem so bili še strokovna služba občine (Civilna zaščita), koncesionar Arso za področje urejanja voda Hidrotehnik, d. o. o., in logaški jamarji. Ključne ugotovitve sestanka so bile, da hitrih rešitev v tem trenutku ni. Dogovorili smo se, da bodo v naslednjem letu ponor Jačka temeljiteje čistili tudi izza rešetk, kar bodo opravili naši jamarji, ter da je nujno treba začeti izdelovati dokumentacijo za izgradnjo novega zadrževalnika na Črnem potoku. Zaradi zapletenosti postopkov in planskega dela na ministrstvu se je občina ponudila, da bo naročila idejno študijo za izgradnjo vodne pregrade na Črnem potoku pa tudi načrt revitalizacije stare struge potoka (naravne meandre in zavoje, ki blazijo hitrost in pretok vode v spodnji tok in

Tudi balo so lahko vzrok za zmanjšanje pretočnosti vode in zaporo požiralnikov, zato jih je treba shraniti tako, da jih narasla voda ne doseže, ali pritrditi v zemljo. (foto: Damjan Barut)

naprej v Logaščico). Arso je obljubil, da bo pospešil postopke pri sprejemanju občinskega prostorskega načrta (OPN) v delu, kjer se ocenjuje študija poplavne varnosti oz. ocena poplavne ogroženosti. S tem bo mogoče relativno hitro sprejeti OPN in preprečiti nadaljnjo gradnjo na poplavnem ali plazovitem območju občine, kar je tudi prvi cilj sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami – preprečevanje nastanka nesreč oz. preventiva.

Kaj lahko že zdaj naredijo občani?

Na sestanku z Arso je bilo prav tako poudarjeno, da lahko tudi občani sami nekaj naredijo za omilitev posledic morebitnih naslednjih poplav. Napovedi so namreč jasne – dokler ne rešimo izvora tako visokih voda, poplave bodo. In to vsako leto, razen če ne nastopi dolgo sušno obdobje, kjer bi ob morebitnih nalivih voda imela kam odtekati oz. ponikniti. Ob povečanju vodostaja je nujno, da vsak občan oz. lastnik objekta, ki je ob vodi oz. v njeni bližini, budno spremlja nivo vode in po potrebi obvešča pristojne organe (občino, center za obveščanje – 112). Ob letnem ali rednem čiščenju vejevja, dračja in podobnih lesenih odpadkov, naj teh ne pušča v petmetrskem pasu vodotoka oz. od brežine, saj lahko narasla voda te smeti odnese po strugi reke, zaradi česar se polnijo požiralniki oz. odtočni kanali na prelivna

polja. Posebno pozornost je treba posvetiti shranjevanju travnih bal, saj so tudi te včasih vzrok za zmanjšanje pretočnosti in za zapore požiralnikov. Bale je treba namestiti na tako mesto, da jih narasla voda ne doseže, ali pritrditi v zemljo.

Ali lahko preprečimo ponovitev dogodkov (posledic poplav)?

(Vir: zloženka Ko narave vzame svoj davek, MOP, december 2010.)

Najboljša zaščita so izogibanje poplavnim in plazovitim območjem ter upoštevanje lokacijskih pogojev gradnje na takih območjih, uporaba primernih materialov, razumna uporaba nižje ležečih prostorov, dodatni varnostni ukrepi. Nujno je treba pritrditi cisterne centralne kurjave, ki morajo biti pritrjene oziroma zasidrane dovolj močno. Ob zalitju prostorov je vzgonska sila zelo močna, zato mora biti montaža strokovna in po možnosti v kombinaciji s primerno postavitvijo cisterne, da ta vsaj ni na nižjem nivoju. Naknadno se lahko vgrajujejo tudi protipoplavni ventili na kanalizaciji, ki preprečujejo povratni vdor kanalizacije. Ti se nameščajo med kanalizacijo in hišo, pri čemer je možnost namestitve odvisna od dobrega stanja celotne kanalizacije.

*Damjan Barut, spec.,
Občina Logatec, Štab CZ*

Kanalizacijo v Rovtah naj bi začeli graditi maja

Za kanalizacijo in čistilno napravo v Rovtah bodo dobili 320 tisoč evrov evropskih sredstev – Svetniki z Lokalnim energetskega konceptom (še) niso zadovoljni

Občinski svetniki so 16. decembra izvolili delovna telesa občinskega sveta, popolnega nadzornega odbora občine pa ne. Sprejeli so prenovljen investicijski program za gradnjo kanalizacije in čistilne naprave v Rovtah, na osnovi katerega bodo za to investicijo dobili nekaj evropskih nepovratnih sredstev. Niso pa potrdili lokalnega energetskega koncepta (Lek), na katerega so imeli številne pripombe.

Svetniki so za nadzornika občine izvolili Matjaža Žigona in Janeza Ovsa, Dušana Černigoja pa ne. Kot je bilo razbrati iz besed člana komisije za vprašanja, volitve in imenovanja Vladislava Puca, naj bi bilo sporno Černigojevo članstvo v nadzornem svetu Komunalnega podjetja Logatec v prejšnjem mandatu. Po obširni in precej burni razpravi so nato svetniki za svojega predstavnika nadzornega sveta tega javnega podjetja imenovali Zorana Mojškerca, SDS.

Z gradnjo naj bi začeli maja

Z gradnjo kanalizacije in čistilne naprave v Rovtah naj bi začeli že maja prihodnje leto, zaključili pa avgusta 2012. Investicija je vredna dober milijon in pol evrov, od tega bo morala večji del, skoraj milijon, zagotoviti občina. 320 tisoč evrov bodo dobili iz evropskega sklada za regionalni razvoj, okoli 300 tisoč jih bo prispevala še država. Ob tem je Mirana Obreza, Zares, zanimalo, ali bodo za gradnjo prispevali tudi občani. Direktorica občinske uprave Alenka Gorza Jereb je pojasnila, da bodo strošek komunalnega opremljanja krajonom zaračunali, a potem, ko bodo naredili natančne izračune. »Par-

Podžupana sta Furlanova in Puc

Župan Berto Menard je predstavil koalicijo, v kateri so poleg SDS še NSi, SD in DeSUS. Na mestih podžupana bosta naslednja štiri leta Ladislava Furlan, SDS, in Vladislav Puc, NSi.

ticipacija bo znana, se pa zavedamo, da se problem Jačke ne sme ponoviti, zato bo že na začetku investicije jasno, kolikšna bo (finančna) obremenitev za posameznika.«

NUSZ ostaja enak

Vrednosti izhodiščne točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča svetniki niso povišali in ostaja 0,00016 evra. Na ta način bo občina prihodnje leto zbrala 788 tisoč evrov, ki jih bo porabila za vzdrževanje občinskih cest ter stroške elektrike in obnovo javne razsvetljave.

Na Lek številne pripombe

Svetniki so obravnavali tudi Lokalni energetskega koncept, na osnovi katerega naj bi občina oblikovala energetskega strategijo. Lek ugotavlja številne šibke točke in že nakazuje mogoče rešitve, obenem pa določa aktivnosti, ki naj bi se jih držala občina. Na številne nedoslednosti v dokumentu je opozoril Marjan Gregorič, SD, pripombe nanj je imel tudi Obreza. Zaradi tega svetniki Leka še niso sprejeli, saj bodo pripombe najprej preučili pristojni odbori občinskega sveta.

Petra Trček

Svetniki sprašujejo

2. redna seja, 16. december 2010

Janez Podobnik, SDS, je opozoril, da je v Hotedršici decembra spet poplavilo, in predlagal, da se čim prej sanira zadrževalnik vode. Opozoril je na dolgotrajne aktivnosti v zvezi z gradnjo poslovalne vežice v Rovtah. Predlagal je, naj občina na zazidljivem zemljišču v Rovtah zgradi objekt, v katerem bi v pritličju uredili gasilski dom, v etaži pa poslovalno vežico. Na mestu zdajšnjega gasilskega doma bi uredili vrtec. Podobnik je prepričan, da je ta možnost za občino najcenejša.

Anito Kermavnar, SLS, skrbi obstoj podružnične šole v Lazah, v kateri bi lahko uredili

tudi varstvo predšolskih otrok in podaljšano varstvo učencev. »To je vitalnega pomena za razvoj naše krajevnega skupnosti, obenem pa bi s tem razbremenili kapacitete logaških vrtcev, kjer bi na ta način izpraznili 10 mest.« Zanimalo jo je, ali na občini rešujejo obstoj POŠ Laze. Župan Berto Menard je odgovoril, da si je strokovna občinska komisija ogledala šolsko stavbo in da se morajo o rešitvah dogovoriti z ravnateljicama osnovne šole in vrtca.

Miran Obreza, Zares, je opozoril, da bi morali na seji obravnavati poročilo predsednika nadzornega sveta Komunalnega podjetja Logatec, saj je tako sklenil občinski svet

v prejšnjem mandatu. Iz istega razloga bi moral biti a dnevnem redu seje tudi projekt Centra za obdelavo odpadkov pred odlaganjem, na katerega so svetniki v prejšnjem mandatu podali številne pobude. Župan bo Obrezi odgovoril pisno.

Boris Čičmirko, Lista za Koliševko, je opozoril, da bi morali redno plužiti in posipati most čez Logaščico pri Furlanovem mlinu, saj je decembra že dvakrat poledenel. Predlagal je še, naj redno plužijo oziroma čistijo tudi pločnik na Notranjski, od krožišča do vrtca, po katerem hodi veliko otrok. Župan se je strinjal z njim in dejal, da imajo pri čiščenju prednost pločniki ob Tovarniški cesti, ob Tržaški od Krpana do krožišča za priključek za avtocesto, ob Notranjski od Krpana mimo vrtca ter pločniki do avtobusnih postajališč.

Miro Šemrov, NSi, je izpostavil prometno varnost prehodov za pešce na Tržaški cesti, predvsem tistega, ki s Kalc vodi do novega naselja. Predlagal je, da ga dodatno označijo z utripajočo oranžno lučjo.

Petra Trček

Ostri vrh mogoče kmalu zaprt

Agencija RS za okolje še ni podaljšala okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje odlagališča odpadkov na Ostrem vrhu po 15. juliju 2009. Na občini pravijo, da so s Komunalnim podjetjem Logatec na agencijo sicer poslali manjkajoče dopolnitve, a se bojijo, da ne bodo zadostovale in bodo dobili negativno odločbo. »Čeprav se trudimo za pridobitev dovoljenja, pa zaradi zelo ostrih zahtev Evropske unije pričakujemo zaprtje deponije, razen če ne bo država v okviru nove zakonodaje, ki naj bi jo sprejemala januarja, z odpustki gledala na širši problem odlaganja odpadkov na območju Slovenije,« pravi direktorica občinske uprave Alenka Gorza Jereb.

Ob zaključku leta 2010

Dr. Peter Verlič

Za nami so lokalne volitve. Državljeni smo lahko ponovno premislili in izkazali svoje zaupanje tistim, za katere menimo, da nas bodo prihodnje štiri leta na lokalnem nivoju najboljše zastopali. Volilci bomo še

kar nekajkrat pred preizkušnjo, saj se očitno obeta referendumsko obdobje. O zakonu o RTV pa o malem delu, pokojninski reformi... Verjamem, da marsikoga moti, da je kar naprej pozivan, da se udeleži volitev ali referendumov, saj naj bi bilo vse to predrago, brez smisla in itak se nič ne spremeni.

Malodušje, ki se nas loteva, je gotovo odraz aktualne politike Pahorjeve vlade. Drastično zadolževanje države, ki v tem trenutku servisira primanjkljaj državnega proračuna v višini dveh milijard evrov, Pahorjeva vlada ni izkoristila za preboj med najboljše članice Evropske unije. Ni novih delovnih mest, ni zaposlovanja, ni okrevanja gospodarstva, ni vlaganj v ceste in železnice, bruto domači proizvod, ki je kazalec gospodarskega okrevanja, se ne krepi, brezposelnost narašča, vedno več podjetij ima blokirane račune in mnogi zaradi tega trepetajo za vsakdanji kruh. Predsednik vlade Pahor pa namesto oživitve gospodarstva izvaja reforme, ki se jih je sicer treba lotiti, vendar ne v času krize, kot jo imamo sedaj. »V krizi rešuj gospodarstvo, rešuj delovna mesta, spoštovani

predsednik vlade,« je moje sporočilo Borutu Pahorju, kajti le z oživitvijo gospodarstva se bodo polnile pokojninska in zdravstvena blagajna. Ihtavo reformsko hitenje vlade v zvezi s prenovo pokojninskega in zdravstvenega sistema napoveduje zgolj slabo voljo upokoјencev in drugih državljanov ter sprožja zadnjo ustavno varovalko, ki jo ima v Republiki Sloveniji na voljo ljudstvo: referendum. Če vlada ne zna in ne zmore, potem je bolje, da o njenih odločitvah odločimo državljani. Več kot nas bo izkoristilo to možnost, boljša bo končna odločitev.

Ne glede na vse, kar se nam dogaja v politiki in siceršnjem življenju, pa letos obeležujemo 20-letnico odločitve za samostojno Slovenijo. Pred malo več kot 20 leti smo bili Slovenci pred težko odločitvijo. Ni bila lahka. Ubirali smo pot v samostojnost, ki nam je nihče ni hotel priznati. Ne velike sile, ne Evropska unija, ne Rusija in ne tedanja skupna država Jugoslavija. Bili smo pred velikimi pritiski. Toda naša enotnost, ki se je pokazala na referendumu pred 20 leti, je odstranila vse dvome. Slovenci znamo in zmoremo biti enotni, ko gre za nas, za našo samostojnost, za našo prihodnost. Toliko pozitivne energije, kot je bilo tedaj v nas samih, nisem zasledil nikoli več. Žal pa smo morali odločitev, da gremo v prihodnost po svoje, ubraniti in jo plačati z življenji. Če ne bi bilo odločnih fantov, ki niso razmišljali ali prijeti za orožje ali ne, bi se lahko zgodovina pisala drugače. Zelo dobro se še spominjam groženj generala Adžiča prek televizijskih zaslonov, ko je v

imeni t. i. ljudske armade grozil naši komaj rojeni državi Sloveniji in nas zastraševal z uničenjem.

Ko se ozremo nazaj, smo kljub vsem skrbem in težavam, ki nas ta hip tarejo, lahko zadovoljni. Slovenija se je izognila balkanskemu krvavemu kotlu in v dvajsetih letih postala polnopravna članica Združenih narodov in leta 2004 še polnopravna članica Evropske unije. Danes lahko brez prestopanja mej potujemo po vsej Evropi in imamo skupno valuto. Kot prva država članica iz paketa t. i. vzhodnih držav pa smo predsedovali Evropski uniji.

Zaradi svetovne gospodarske krize je tudi pri nas nismo odnesli brez posledic. Pestijo nas težave in skrb za jutri. A ne pozabimo. Imamo svoj dom, svojo deželo, imamo Slovenijo. Enotno smo se Slovenke in Slovenci odločili zanjo pred 20 leti, jo zaščitili in ubranili s pogumom mnogih naših ljudi.

Zgodovinski spomin teh dogodkov ne sme zbledeti tudi zaradi sporočila, ki ga s tem dajemo mladim. Naj se podajo v svet prihodnosti pogumno, odločno, s svojimi glavami in svojim razmišljanjem, neobremenjeni s takšnimi in drugačnimi delitvami, a vendar podkrepļeni z resnico o zgodovini. Predajmo košček tega zgodovinskega spomina naslednji in naslednjim generacijam, da bodo še daleč v prihodnost lahko kjerkoli v svetu ponosno dejali: Slovenec sem!

V tem novem upanju za prihodnost vam voščim lepe božične praznike ter vse dobro v prihajajočem novem letu!

dr. Peter Verlič, poslanec v DZ

Obvestilo o ustreznosti pitne vode za leto 2009

Leto je naokoli in v skladu s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. list RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09) vas kot upravljalec vodovodnih omrežij v občini Logatec obveščamo o rezultatih laboratorijskih preizkusov pitne vode na podlagi poročila o spremljanju zdravstvene ustreznosti pitne vode v javnem vodovodnem sistemu Logatec za leto 2009.

Vodovodni sistem Logatec se napaja iz več vodnih virov, znotraj katerih so vrednosti preskušanih parametrov v pitni vodi približno enake. V sistemu prevladuje nepovršinski tip vode. Na vodovodnem sistemu ni nobenih postopkov priprave pitne vode razen dezinfekcije pitne vode z natrijevim hipokloritom in filtracijo (hitri peščeni filter). Oba postopka priprave se opravljata samo na manjšem delu vodovodnega sistema, ki oskrbuje obrtno cono Zapolje ter naselje Log-Zaplana. Vodovodni sistem Logatec s pitno vodo oskrbuje 9.456 prebivalcev. No-

tranji nadzor in spremljanje stanja v oskrbi s pitno vodo glede zdravstvene ustreznosti in skladnosti pitne vode na vodovodnih sistemih, ki jih upravlja Komunalno podjetje Logatec, d.o.o., Tržaška cesta 27, Logatec, je opravljal Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana, Zaloška cesta 29, Ljubljana. Komunalno podjetje Logatec upravlja z vodovodnimi sistemi: Logatec, Rovte, Hotedršica, Medvedje Brdo, Laze-Jakovica in Grčarevec.

Leta 2009 je bilo v okviru notranjega nadzora na vodovodnem sistemu Logatec skupaj odvzetih 29 vzorcev pitne vode. Rezultati mikrobioloških preskušanj so pokazali, da je bilo 20 vzorcev v skladu z zahtevami Pravilnika o pitni vodi, devet pa ne. Poglavitni vzrok za neskladnost je bila prisotnost koliformnih bakterij, ugotovljena v osmih primerih. V enem primeru, v vodohranu, je bila poleg teh ugotovljena prisotnost bakterij E.coli v nizkem številu (2 CFU/100 ml). Ocenjujemo, da je do onesnaženja pitne vode prišlo zaradi daljšega zadrževalnega

časa vode v vodohranu, saj v takem primeru prisotnost organskih snovi predstavlja večjo možnost za razvoj indikatorskih mikroorganizmov. V vodohranu so bili takoj izvedeni ustrezni preventivni ukrepi. Nato je rezultat analize kontrolnega vzorca pitne vode pokazal, da je bila voda v vodohranu v skladu z zahtevami pravilnika.

V vseh primerih neskladnosti pitne vode so bili takoj izvedeni preventivni ukrepi, in sicer izpiranje ter dezinfekcija glavnih vodov s pripadajočim omrežjem.

V splošnem lahko ocenimo, da je bila pitna voda v omrežju vodovodnega sistema Logatec glede na navedene ugotovitve in v danem obsegu opravljenih mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preskušanj v skladu z zahtevami za pitno vodo po Pravilniku o pitni vodi. Glede na navedeno ocenjujemo, da je bila varnost oskrbe s pitno vodo zadovoljiva.

Komunalno podjetje Logatec, d.o.o.

»Požar je požar, ni ne ženski in ne moški«

»Saj ne, da bi morale pri gasilcih biti ženske glavne, a obravnavati jih je treba enako kot moške, glede na njihovo znanje in usposobljenost,« meni Marinka Cempre Turk, nominiranka za Janino Slovenko leta

Po izobrazbi knjižničarka in učiteljica slovenščine, danes namestnica vodje postojnskega centra za obveščanje, po duši pa ženska, ki je svoje življenje posvetila pomoči drugim. Marinka Cempre Turk je najbolj prepoznavna ženska gasilske zveze Slovenije, ki se v zadnjih dveh desetletjih zavzema za to, da bi bila vloga žensk v tej tradicionalno moški organizaciji bolj prepoznana in cenjena. Prav zaradi tega jo je zveza v akciji revije Jana predlagala za Slovenko leta. Marinka je bila podpredsednica Gasilske zveze Slovenije, vodi Svet članic pri GZS, in je predsednica Gasilske zveze Logatec, predvsem pa zavzeta prostovoljna gasilka, članica Prostovoljnega gasilskega društva Dolnji Logatec, ki se je rednemu sodelovanju na intervencijah odrekla šele, ko se je iz Logatca preselila ob Cerknjsko jezero. Čeprav ob zvoku sirene ne oddrvi več od doma, se klicu na pomoč še vedno odzove predvsem pri večjih akcijah. Tako je pomagala gasiti požare na Krasu in brodila po blatu v Železnikih. Dobili sva se na enega njenih redkih vikendov, ki jih sicer zapolnijo gasilske obveznosti.

Kaj sporoča vaša nominacija za Slovenko leta?

Vesela sem je, pa ne zaradi sebe, pač pa, ker sem članica gasilske organizacije, ki dobro deluje in ki človeka, ki potrebuje pomoč, ne pusti samega. Predvsem pa sem vesela, ker se zaradi nominacije več govori o vlogi in pomenu žensk v gasilstvu, kjer je le četrtina žensk. Okoli 1.400 društev ima 30 predsednic, predsednice gasilskih zvez smo tri. Nekateri še vedno menijo, da ženska ne more voditi gasilskega društva. V enem od društev, na primer, na občnem zboru za predsednico niso izglasovali kolegice, čeprav so se strinjali, da je sposobna in delovna. Moški so menili, da ženska pač ni primerna. Mislim, da je v takih primerih treba narediti premik v glavi.

Se morajo torej gasilke bolj potruditi, dokazati kot njihovi moški kolegi?

Koligice imajo zelo različne izkušnje. Nekatere razlikovanja ne poznajo, spet druge povedo, da čutijo, da jih v društvu ne obravnavajo enako kot moških. Mislim, da je veliko odvisno od odnosov pa tudi od karakterja posamezne ženske. Nekatere so zelo zagrete za akcijo, po drugi strani pa ne trenirajo dovolj, nimajo časa za vaje, izobraževanje. A tudi gasilke si morajo tako kot kolegi »zaslužiti«, da pridejo med operativce, kajti poveljnik bo na intervencijo

vzel le tiste, ki jim zaupa, ki imajo znanje in izkušnje. So pa tudi gasilke, ki v organizaciji odgovorno delajo, spremenijo stvari na bolje in se še naprej trudijo, vendar tega ne obešajo na veliki zvon. Dovolj jim je, da vedo, da so nekaj pozitivnega naredile za širšo skupnost.

So pa tudi slabše izkušnje. Imamo računalniško aplikacijo, v katero beležimo člane. Pokazalo se je, da naj bi v nekaterih društvih sploh ne imeli žensk. Seveda jim imajo, mogoče kuhajo kavo, pospravljajo, pomagajo na veselicah ... A pri vsej paleti kategorij gasilcev, od mladih, za katere ne veš, ali bodo ostali v društvu, do starejših in podpornih članov, niso vedeli, kam naj umestijo ženske. Vsaj vprašali bi jih lahko, ali želijo postati članice, se izobraževati. Ob tem se kar malo zamisliš. Saj se ne zavzemam za to, da bi ženske v gasilstvu prevzele glavno vlogo, ampak obravnavati jih je treba enako kot moške. Požar je požar, ni ne ženski in ne moški, pogasil ga bo tako usposobljen gasilec kot usposobljena gasilka. Predvsem pa vidim še veliko dela in možnosti za kolegice, lahko tudi na področju preventive ali pri administrativnem delu, ki ga je res veliko. Tudi tako lahko ženske prispevamo k boljšem delovanju organizacije.

Se vam zdi, da bi morale biti ženske bolj odločno pokazati, da želijo aktivno sodelovati?

Predvsem to. Ko članica sodeluje na vajah, se usposablja in izobražuje, si pridobi zaupanje in nihče ne bo gledal, ali je ženka ali moški. Je oseba, s katero se da delati, nekdo, ki zna in je usposobljen, ki mu lahko zaupaš. Nekatere na primer moti, da ponekod ločujejo gasilska tekmovanja za gasilke in gasilce. A ni pomembno, ali članice tekmujejo med seboj ali s kolegi. Tekmuješ zaradi tega, da vadiš in se usposabljaš za realno situacijo. Dokler tega ne razčistiš v glavi, je namen zgrešen. Pomembno je le to, da daš vse od sebe, da nalogo opraviš po svojih najboljših močeh.

Niste iz gasilske družine, gasilec ste se priključili šele kot najstnica. Kako ste prej gledali na njih?

Za gasilce sem vedela, saj je bil gasilski dom v bližini mojega doma in večkrat smo poslušali predirljiv zvok sirene. Takrat si

V zadnjih letih strastno zbira znamke z motivi, povezanimi z gasilstvom in reševanjem. (foto: Petra Trček)

vedel, da nekeje gori in da je nekemu treba pomagati. Včasih je bilo prav grozljivo, ko nisi vedel, koga je prizadelo. Podoben občutek sem imela pozneje, že kot gasilka: grozna nemoč, ko vidiš, da si malce zamudil, ker nas niso poklicali pravi čas.

Iz mladosti mi je v spominu ostal še en dogodek. Imela sem pet let. Ko smo delali na polju, smo zaslišali sireno. Med nami je bil moški, ki se je moral odzvati klicu na pomoč. Spotoma je na kolesu do gasilskega doma peljal tudi mene. Mudilo se mu je, skočil je v vozilo, ki je odpeljalo, kolo pa je obležalo na tleh. Nato se spomnim le ogromnega praznega prostora, brez vozila. Vem, da je bil tam še nekdo, in, verjetno iz zadrege, sem na glas rekla: No, in to kolo je treba zdaj h Cempret' peljat, a vi veste, kje to je!?

Z bratom sva se sicer gasilcem priključila, ko sem bila v drugem letniku gimnazije. 37 let bo od tega. Mislim, da se danes za gasilstvo odloči več mladih, ki doma nimajo »gasilca«, tudi zaradi tega, ker se veliko ukvarjamo z mladimi, ki jih spodbujamo z raznimi aktivnostmi.

Vas na pogorišču kdaj prevzame jeza, razočaranje zaradi človeške malomarnosti?

Kako lahko glasujete za Marinko Cempre Turk za Slovenko leta?

Do 6. januarja pošljite SMS z besedilom SLOVENKA MARINKA CEMPRE TURK na številko 6767.

Navadila sem se, da na intervenciji ne izrazim pretiranih čustev, saj je vsaka taka situacija stresna tako za gasilce kot za prizadete. Pač nima smisla, saj je treba ukrepati razumsko. V nesreči doživiš kakšno pozitivno iskrico. Tako je bilo, ko je pogorel kozolec in je družina ugotovila, da je edino smiselno, da ga takoj odstranijo in počistijo pogorišče. Lovili smo še dan, ko je padla odločitev, in s sanacijo je takoj začela množica gasilcev in domačinov. Naslednje jutro je bilo pogorišče že očiščeno. Tako je tudi prav. Zdi se mi, da je bil to začetek novega dne, ko je treba pogledati kljub spominom na trenutke groze usmeriti v prihodnost, ne pa tuhtati o tem, kaj in zakaj se je zgodilo. In lastniki so bili dovolj modri, da so to takoj spoznali.

Vrsto let ste bili med operativci in gasili požare. Se še kdaj odpravite na intervencijo?

Marinka se z veseljem poda med otroke, ki jim poskuša gasilstvo prikazati v čim boljši luči. (foto: osebni arhiv)

Odkar sem se preselila v Cerknico, bolj malo, še vedno pa se skoraj vsako leto najdejo intervencije. Pred nekaj leti sem bila v Ilirski Bistrici pa v Železnikih, na Ptuj in ob večjih požarih na Krasu. Pomagala sem tudi pri letošnjih poplavah v Logatcu, a bolj pri administrativnih delih, zbirala sem podatke ... Predvsem zaradi tega, ker štab Civilne zaščite ni opravil svoje naloge in so se zaradi tega nad nas, gasilce, zgornjale dodate naloge in vprašanja: kaj se sploh dogaja v Logatcu, kje so poročila... Sicer pa sem tudi članica državnega štaba za pomoč pri vodenju večjih intervencij, v katerih sodeluje večje število enot in trajajo več dni.

Zelo prizadevni ste tudi na področju preventive.

Ravno včeraj sem delo gasilcev predstavila v vrtcu na Vrhniki in čas nam je zelo hitro minil. Veseli me, da imajo v osnovnih šolah od letos izbirni predmet varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, kjer je v predmetniku nekaj gasilskih tem. Več kot 40 osnovnih šol v Sloveniji ga izvaja. Tudi mediji lahko pripomorejo k večji osveščenosti, če, na primer, na koncu članka o nesreči zapišejo še usmeritve, kako bi jo lahko preprečili. Naj spomnim še na oktober, mesec varstva pred požarom. Vsako leto se obrnemo na drugo ciljno skupino. Letos so bili to mlajši otroci, prej pa starejši občani, avtomobilisti ... Poleg tega preventivno delo ni nikoli zaključeno, vedno prihajajo nove generacije, ki jih je treba seznaniti s preventivo.

Najdete ob vseh ostalih obveznostih tudi

kaj časa zase, za vnučke, za dobro knjigo ali ročna dela, ki se jim tudi radi posvetite?

Veliko sem zdoma, tudi za konec tedna, poleg tega sem dva- do trikrat na teden v Logatcu, v pisarni gasilske zveze, in domov pridem šele po deseti zvečer ali pozneje. Televizijo gledam le redko, pogrešam pa knjige; tudi na račun časopisov s številnimi prilogami. Včasih v knjižnici vzamem strokovno ali zgodovinsko literaturo. Ker sem na Gasilski zvezi Slovenije zadolžena za svet članic, prebiram literaturo o ženskah, da spoznam druge plati žensk, da mi je kako njihovo ravnanje bolj jasno. Ugotovila sem, da je to precej zahtevna in obsežna tema. Med drugim sem pred časom naletela na zanimiv prispevek Janeza Švajncerja, ki živi v Logatcu, o ženskah med NOB. Seveda sem ga morala prebrati. S knjigami se sicer založim, ko grem na dopust: vzamem nekaj bolj strokovnih, zahtevnejših in nekaj lahkotnejših. Kaj in koliko preberem, je odvisno od razpoloženja. Imam pa spisek knjig, ki jih bom prebrala, ko bom imela več časa. Med avtorji je tudi pokojni Jože Felc.

Od nekdaj sem zelo rada tudi pletla. Puloverjev, kakršne sem štrikala za otroke in vnuke, sicer ne delam več, nogavice ali kaj podobnega pa še. Sama naredim tudi novoletne voščilnice. Kuham, če je treba, moram pa povedati, da imam moža, ki dobro in z veseljem kuha. Nedeljska kosi- la, ko se nama pridružijo otroka, njihova zakonca in vnučki, so njegova domena, jaz samo asistiram in se posvetim vnukom.

Petra Trčec

V objemu božične noči

Lukančičevi iz Rovt ohranjajo stare navade ob treh svetih večerih – Praznujejo v krogu družine

Božični čas je eden najlepših delov leta, čeprav se je praznovanje božiča in konca leta v zadnjih letih sprevrglo v hitenje in nakupovanje in je družinskega vzdušja, ki ga prinašajo prazniki, vse manj. Tega pa ne bi mogli trditi za Lukančiče iz Rovt, po domače Lukančkove, ki sem jih obiskala v predbožičnem času. Božič praznujejo tako, kot so ga včasih, predvsem pa je to za njih družinski praznik.

Advent je pri Lukančičevih čas pričakovanja, priprava na pomemben praznik. Iz vejic jelke naredijo venček s štirimi svečami, ki jih prižigajo vsako nedeljo v času jutranje maše. Ponavadi ga izdela Ana. Vsaj nekaj članov se pred božičem udeležuje devetdnevnice in molitve rožnega venca. V župnišču si priskrbijo kadilo in blagoslovljeno vodo, s katero pokropijo domačijo. Tudi luč iz Betlehema pri njih gori nepretrgoma do tretjega svetega večera.

Božični večer

Jaslice in drevesce, ki je zaradi centralne kurjave zadnja leta kar umetno, postavijo nekaj dni pred božičem, da imajo ženske čas za pospravljanje. Na predbožični dan, 24. decembra, pa gospodinja Marija speče kruh in potico. Včasih je bil črn kruh za živino in bel za ljudi, danes je belega nadomestila potica. Ta kruh, imenovan poprtnjak, zavijejo v poseben prt in ga postavijo na mizo, pogrnjeno s slavnostnim prtom, ki ga je izvezla pokojna mama Julijana, ki jo vsi hranijo v lepem spominu. Vse tri svete večere so poleg poprtnjaka na mizi še velik križ, kipec Matere božje, skodelica z blagoslovljeno vodo, laterna ali petrolejka, rožni venec, molitvenik, iz katerega berejo litanije, podobice z molitvijo za družino, pa tudi liter vode, s katero nato pokropijo živino v hlevu. Pri krušni peči čakajo železna kadilnica z žerjavico, vejice vrbe in kadilo.

Okoli treh popoldne gospodar Tone in sin Matej poskrbita za živino. Mama Marija in snaha Mihela se zaposlita s pripravami na sveti večer, pomagajo jima najmlajši, Eva, Blaž in Gašper. Do 17. ure mora biti delo opravljeno, nato gredo okoli oglja. Blaž bo letos prvič na čelu kolone nesel križ, ki naj bi ga nosil najstarejši neporočeni sin, mama Marija moli »naprej«,

Tudi Lukančičevi že nestrpno pričakujejo božične praznike. (foto: Metka Bogataj)

luč je v rokah ta mlade, gospodar kropi, sin Matej kadi, otroci pa nosijo kipce. Gredo okoli vseh poslopij, kar traja skoraj celo uro. V hlevu pokropijo vsako žival in prosijo za trdno zdravje. Ko opravijo, pokleknejo okoli jasic in zmolijo do konca, oglasi se tudi pesem.

Pri večerji gospodar postreže z aperitivom, nato pa si najpogosteje privoščijo pečenega piščanca, klobase, kislo zelje, solate ter praznično potico in piškote. Mama Marija vedno postreže tudi s kuhanimi hruškami, oblitimi s čokolado. Hči Ana je zvesta navadi, da je treba na sveti večer tako daleč od doma, da se ne vidi hiše, in leže prislunhiti zvokom. Vsak ima svoj pomen: jok pomeni nesrečo, smrt, glasba poroko, otroški jok pa rojstvo. Skupaj pa med igranjem iger, poslušanjem pesmi in gledanjem televizije pričakajo polnočnico, h kateri gredo odrasli, le eden varuje otroke.

V času prve maše na božični dan mora gospodinja z mize pospraviti poprtnjak za drugi sveti večer, medtem ko praznični prt ostane na njej. Za božič Lukančičevi ne hodijo na obiske, raje se posvetijo družini. Letos bo še bolj lepo, saj pod srcem Mihele raste novo življenje, ki se ga vsi zelo veselijo. Na svetega Štefana, 26. decembra, pa odnesejo blagoslovit sol za živino.

Praznike zaključí svečnica

Najbolj slovesen pri Lukančikovih je prvi sveti večer. Ko se približuje silvestrski večer, se priprave ponovijo, le da večer

izkoristijo za druženje, slastnejšo večerjo in pričakovanje novega leta. Praznujejo ga kar v družinskem krogu, opolnoči si voščijo, mladi pa gredo včasih na silvestrovanje v Rovte. Naslednji dan po maši voščijo še številnim sorodnikom po vasi. Popoldne mama Marija obiše svojo mamo na Lavrovcu, od koder se je pred leti poročila na Lukančkovo domačijo.

Na predvečer svetih treh kraljev se, največ zaradi služb, zbere manj družinskih članov. A tradicijo ohranjajo in se v čim večjem številu še zadnjič odpravijo okoli oglja. V jaslice dodajo tri kralje, na vrata pa zapišejo začetnice njihovih imen in letnico. Na ta dan goduje mali Gašper, zato mu zvečer ropotajo s pokrovkami – to navado so ohranili le redki. Naslednje jutro gospodinja Marija nareže poprtnjak. Košček kruha mora na tešče pojesti vsak pri hiši, dobijo ga tudi živali, ki jih še pokropijo. Prazniki se pri njih se končajo s svečnico, ko pospravijo jaslice.

Ob koncu pogovora mi je mama Marija zaupala, da jo pred prazniki vedno skrbi, da ne bi bili vsi skupaj. Letos ne bo sina Toneta, ki si je pred kratkim našel nov dom pri izvoljenki. S prelepimi občutki sem odhajala od družine. Med pogovorom so k mizi spontano prisledli vsi člani in vsak po svoje je prispeval k prelepemu večeru. Pri njih je božič res še pravi praznik družine. Družijo jih neverjetna povezanost in spoštovanje.

Metka Bogataj

Živeti za jaslice

Jaslice za poseben nadih božičnih praznikov, ki jih začuti postavljaletc veličastnih jaslíc Pavle Mihevc, in vsakdo, ki se jim približa

V Logatcu živ spomin postavljanja jaslíc seže v čas od konca prve svetovne vojne. Vse do konca druge svetovne vojne so po domovih postavljali papirnate ali lepenkaste jaslíc, večinoma v bohkovem kotu. Po vojni se pojavijo figurice, izrezljane iz lesa, ali pobarvani odlitki iz mavca. Danes pa v Logatcu slovijo Brangarjeve jaslíc, ki jih pripravlja Pavle Mihevc-Brangarjev in se raztezajo prek celotne dnevne sobe.

Pavle, rojen leta 1941 pr' Tomaževč' na Brodu, se je najprej odločil za poklic avtomehnika, nato pa služboval kot strojevodja na železni cesti. Ljubezen do lesa ga je že v rani mladosti spoprijateljila z Mihom Gromom, kjer je bilo mizarstvo doma že od nekdaj, kot tudi izdelava figuric za jaslíc. Že pri 17 ali 18 letih je začel samostojno izdelovati in postavljati jaslíc, sprva le kotne. Mavčnih odlitkov se je tako privadil, da so se ovčke in pastirci kar množili in terjali več prostora. Priložnosti so se ponudile šele potem, ko se je priženil na Martinj hrib, kjer sta z ženo Fani družini postavila nov dom.

*Mojster Pavle sredi zasnové letošnjih veličastnih jaslíc.
(Foto: Brane Pevec)*

Ker se je čreda vse bolj večala in je bilo pastircev vedno več, so se jaslíc iz bohkovega kota začele premikati po sobi, zdaj k eni, zdaj k drugi steni pa v sredino sobe. Pavletova razmišljanja so iskala vedno nove ustvarjalne in drzne ideje za postavitev jaslíc, ki so bile iz leta v leto drugačne, zanimivejše, iznajdljivejše, prikupnejše – z močno naglašeno duhovno noto. Svojevrsten preporod so doživele, potem ko je z ženo pred 11 leti obiskal Sveto deželo, kraje Kristusovega rojstva v Betlehemu, delovanja v Galileji in Judeji, križanja na Golgoti, vstajenja od mrtvih in vnebohoda.

Zgodba od Jezusovega rojstva do njegovega krsta

Zamisel je nastala že v Sveti deželi, zato sta z ženo prinesla domov nekaj kamenja iz Mrtvega morja in nekaj peska iz egiptovske puščave. Topografijo okolja je Pavle prinesel domov v spominu, nekaj je razbral iz svetopisemskih knjig. Od takrat nastajajo zdaj že znamenite Brangarjeve jaslíc na dobrih 14 kvadratnih metrih dnevne sobe. Resnici na ljubo je treba povedati, da Pavle na svoj način živi za jaslíc in z njimi skozi vse leto: iskanje idej za detajle, nabiranje gradiva ... Od sredine novembra pa se

Jaslice, ki veljajo za upodobitev Kristusovega rojstva do prihoda sv. treh kraljev, treh modrih z Jutrovega, so prvi postavili jezuiti 1560. na Portugalskem. Potem so se pojavljale po samostanih, pozneje tudi po cerkvah. Na Slovenskem so prvič omenjene 1641., ko so jih po naročilu ljubljanskega škofa Tomaža Hrena postavili jezuiti v Gornjem Gradu. Tri leta pozneje so jezuiti v ljubljanski cerkvi sv. Jakoba postavili jaslíc, ki jih je izdelal jezuit Kilijan Hampl. Šele v 19. stoletju so se razširile po slovenskih cerkvah in domovih, tudi na Logaškem.

delo začne razvnmati: nabiranje in sušenje maha, izdelava novih figuric, priprava gradiva za zahtevno nosilno konstrukcijo in celotno postavitev. Po miklavžu stečejo postavitvena dela, pri katerih so Pavletu v pomoč vsi domači. Že nosilna konstrukcija z nekaj stotov teže (samo različnega kamenja je za več kot 100 kilogramov) terja tri dni dela. Skozi advent je na vrsti oblikovanje krajine, umestitev Betlehema, Jeruzalema, oblikovanje votlin Jezusovega rojstva in pastirjev, napeljava reke Jordan (pod jaslícami je rezervoar z 200 litri vode, ki jo potiska potopna črpalka), vgraditev Tiberijskega in Mrtvega morja z Masado in več deset metrov potk in stezic. Nato pride na vrsto posebej zahtevna tenkočutna pripovednost, ki jo zahteva postavitev figuric od Sve-te družine do perspektivne razpostavitve prek 600 ovčk in 160 pastircev ter sv. treh kraljev v spremstvu slona in treh kamel. Zvezdno nebo, votline, mesta in pastirske ogenjčke razsvetluje nekaj sto lučk, do katerih je napeljanih več sto metrov kablov; vse pa je nared do božičnega večera, ko izživljajo prazničnega duha – božičnega miru.

Jaslice zavzamejo celo dnevno sobo. (foto: osebni arhiv)

Nadih božičnih praznikov spremljajo Pavletove jaslíc, ki ponazarjajo dogajanje od Jezusovega rojstva do njegovega krsta, od božičnega večera do svečnice. Ta čas se pri Brangarjevih vrstijo občudujoči ogledi jaslíc; trumoma prihajajo zvedavi ljudje od blizu in daleč. Med njimi tudi ugledni obiskovalci, kakršna sta komisar za Sveto deželo pater Peter Lavrih in ugledni slovenski pisatelj Alojz Rebula. In Pavle pravi: »Pripravljaj jih bom, te naše jaslíc, dokler bo v meni kaj moči.«

Marcel Štefančič

Pisali smo leto 2010

O čem smo pisali in kaj naj bi si od obljud obetali v novem letu

»Danes je praznik, dan veselja, radosti, dan za praznovanje,« je 9. decembra lani, ko je skupaj s predsednikom države Danilo Türkom in ministrico za javno upravo Irmo Pavlinič Krebsovo odprl Upravni center Logatec, povedal takratni župan Janez Nagode. V novih prostorih je deloval slabo leto, saj ga je na letošnjih volitvah v drugem krogu premagal Berto Menard. Kljub novim delovnim mestom v industrijskih conah ter bolj urejenim cestam in mostovom, ki so v volilnem letu (spet) prišli na vrsto, so se Logatčani odločili za spremembo.

Septembrske poplave so močno prizadele tudi Logatec. Z vodo so se borili tudi za Jačko. (foto: Valter Leban, arhiv LN)

Brezposelnost v Logatcu je sicer manjša od slovenskega povprečja, nekaj ljudi so zaposlila nova podjetja v industrijskih conah. Pohvaliti je treba podjetje Oblak Commerce, ki je dobilo nagrado Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske dosežke, pa TGM Žakelj, v okviru katerega deluje in se trudi gostinsko-rekreacijski center Zapolje, ki se trudi za turistično promocijo občine, za kar je podjetje prejelo listino Občine Logatec. Po drugi strani pa bi občina priznanje lahko podelila sami sebi oz. svojim zaposlenim, ki so še pred poletjem izdali nov zemljevid in publikacijo o naravni in kulturni dediščini občine v več jezikih. Priznanje si zaslužita tudi Primož Godina in Milan Trobič, ki sta posnela tri dokumentarne filme o kulturni in naravni dediščini Logatca Pozabljena dediščina. Še pohvala in graja: Grajski park se lepo obnavlja, tudi z evropskimi sredstvi, medtem ko je Mihova domačija v Kalcah v zadnjih vzdihljajih.

Letos so februarjska priznanja prejeli (z leve) Vida Vavken, Ana Žakelj, Jurij Švajncer, Anamarija Stibilj Šajn. (foto: Sebastjan Gantar, arhiv LN)

Naj spomin, da smo ob kulturnem prazniku v Logatcu s priznanji za dosežke na področju kulture nagradili Anico Žakelj, Vido Vavken, Anamarijo Stibilj Šajn in Jurija Švajncerja. Nagrada, ki jo dobijo ostali glasbeniki, pevci, literati in drugi kulturniki, ki se trudijo na številnih nastopih skozi vse leto, pa je navdušeno ploskanje občinstva. Pohvalo zasluži tudi Janez Slabe, ki se je že dvajsetič podal na pohod v spomin na Dražgoško bitko, in tisti Logatčani, ki so že 21-krat prehodili pot od Logatca na vrh Triglava. Hvale še ni konec: mažoretke so že več let v svetovnem vrhu, tekmovalci taekwondoja tudi, odlični so smučarji tekači, igralci namiznega tenisa in ostali športniki.

Stoletnico dolnjelogaške župnije sv. Nikolaja so v Dolenjem Logatcu obeležili s številnimi prireditvami. (foto: David Kunc, arhiv LN)

Letošnje leto je zaznamovala tudi stota obletnica župnije sv. Nikolaja v Dolenjem Logatcu: med drugim so jo obeležili s knjigo Pod oboki sv. Nikolaja in zgoščenko Stoletje ljubezni. Jehovove priče pa so v Dolenjem Logatcu posvetile svojo Kraljestveno dvorano.

Logaške mažoretke in twirlerice že leta uspešno nastopajo doma in v tujini. (foto: Brane Pevec, arhiv LN)

O evropskih sredstvih je beseda tekla vse leto, nove čistilne naprave in kanalizacije pa še vedno ni. Tudi centra za obdelavo odpadkov pred odlaganjem (Cool) še nimamo. Ali bo dosežen dogovor med občinami res kul, bomo videli v prihodnje. Mimogrede: aprila smo na vseslovenski akciji, tudi s pomočjo komunale, očistili Logatec. Za mesec ali dva. Že septembrske poplave so pokazale, da bo treba čistiti še kje drugje, ne le na terenu.

In kaj se bo zgodilo v letu 2011? Eden od velikih trgovcev bo menda zgradil nov prodajni center, spomladi bomo spet čistili, Logašica bo spet prestopila bregove, končno naj bi izdelali načrt za krožišče pri Mercatorju in povezovalno cesto proti Rovtam. V Hotedršici naj bi dobili bankomat, v Lazah in na Kalcah pa trgovino.

Brane Pevec

Odstrla sta del bogate dediščine

Filmski triptih pozabljena dediščina zdaj išče muzej(e), kjer bi si filme vedno lahko ogledali domači in tuji obiskovalci

Logatčani imamo na dvd-jih tri odlične dokumentarne filme o Logatcu in okolici iz serije Pozabljena dediščina: Hrušica, Rupnikova linija in Alpski zid ter Logatec. Zadnjega sta avtorja, scenarist Milan Trobič in režiser Primož Godina, premierno predstavila 30. novembra v Narodnem domu. Nastali so v produkciji TV Lep Logatec, sofinancirala pa sta jih ministrstvo za kulturo in Občina Logatec. Samo želite si lahko, da si jih bosta v koš naložila dedek Mrz in Božiček ali kateri od prijateljev, ki se bodo oglasili čez praznike.

Trobič in Godina sta filma Hrušica ter Rupnikova linija in Alpski zid predstavila že poleti. Z njima nagovarjata slovensko ali pa kar evropsko javnost. Dokazujeta, da je antična dediščina Hrušice in obrambnih linij, ki so varovale prehod med Sredozemljem in srednjeevropskim prostorom, ena najbolj varovanih zgodovinsko-arheoloških tem, ki dobesedno pod našimi nogami čaka na mecena z vizijo, ki jo bo spremenil v vrhunsko turistično točko. Nadaljujeta z vojaškimi objekti iz obdobja med obema vojnama, ki so jih na strateško pomembnem območju rapalske meje gradili Jugoslovani in Italijani in so veliko več kot razpadajoči in moteči železobetonski elementi. Filma sta več kot primerna za prikaz na nacionalni televiziji; avtorja bi ju morala ponuditi tudi tujim televizijam. Njun tretji in zadnji film iz serije pa je pismo in apel Logatcu. Zastavila sta ga nekoliko drugače. V njem zastavljata vprašanje, ki skrčeno in hote grobo zveni takole: če so edina svetišča 21. stoletja nakupovalni centri in obrtne cone, zakaj morajo v Logatcu imeti »škatlasto« obliko in stati sredi polj, ali ne bi raje na primer ohranili propadajoče Mihove hiše, tako da bi v njej uredili galerijo Tuš s trgovinami in majhno kinodvorano?

Dvd-je iz serije Pozabljena dediščina lahko kupite v Turistični pisarni Naklo v Dolenjem Logatcu. Cena posameznega dvd-ja: 15 evrov.

Bogata dediščina Logatca

Na začetku tretjega filma avtorja opozorita, da na območju Logatca obstaja dvesto enot nepremične kulturne dediščine. V tem pogledu smo torej bogat kraj. Njeno stanje ni črno-belo, nadaljujeta, ko kažeta vedute ohranjenih in obnovljenih objektov. Gledamo bleščeče podobe stare sodnije, ljudske šole, podeželske cerkvice, Plečnikove kapelice, gradu. Zadnji je izjemen podvig v slovenskem prostoru. Kmalu pa se kamera ustavi tudi ob propadajoči Mihovi hiši na robu Logatca.

V Logatcu obstajajo posamezniki, ki znajo uspešno izpeljati manjše in večje obnove kulturnih spomenikov, ugotavlja avtorja, nimamo pa strokovno zasnovane podlage, ki bi prepoznavno zaznamovala kraj z velikim potencialom. Kljub časovni oddaljenosti je antično obdobje Logatca najbolj raziskan in dokumentiran čas; prvi človek ob raziskavah in restavratorskih akcijah slovenskih in tujih arheologov je poznavalec in doma še ne dovolj izkoriščen strokovnjak Marko Frelj. V zadnjem obdobju popularizirajo in pospešeno raziskujejo tudi obrambni liniji ob rapalski meji, ki sta za dve desetletji razdelili Slovence. Druga obdobja iz zgodovine Logatca pa so prepuščena ljubitel-

Milan Trobič in Primož Godina sta v treh dokumentarnih filmih zabeležila del logaške preteklosti, ki počasi tone v pozabo. (foto: David Kunc)

skim zgodovinarjem in zbirateljem ter šolskim mentorjem in učencem.

Luknje v spominu kraja

Iz spomina kraja je tako skoraj povsem izbrisan še ne stoletje odmaknjen čas, ko je Avstro-Ogrska v času soške fronte pospešeno gradila krak železniške proge, ki bi povezal Logatec oz. Dunaj z Vipavsko dolino in bojišči. Tudi o drugih obdobjih večinoma obstajajo le nepovezani krhki pomniki, fotografije in drobci pričevanj.

V filmu Logatec o dediščini govorijo nekateri strokovnjaki iz prvih dveh delov trilogije; v dialog z njimi vstopajo domačini, ki imajo ustvarjalen odnos do pomnikov preteklosti, in drugi, ki bi ga morali imeti.

S slikovnim gradivom avtorja pokažeta stare in nove podobe Logatca, nas prepričujeta o pomenu bogate stavbne dediščine, ki vključuje razkošne kmetije ob glavni cesti in skromnejše, a enako zanimive domačije s tipičnimi rizalitnimi vhodi ob stranskih cestah. Pokažeta uspešen primer ohranitve kozolca, ki so ga prestavili ob prenovi Doma Marije in Marte, droben, prav tako uspešen primer obnove vodnjakov in ambiciozno obnovo gradu. A se vedno znova vračata k Mihovi hiši, ki je kmalu ne bo več.

Naivno bi bilo pričakovati, da bodo filmi iz serije Pozabljena dediščina tako zelo vznemirili lokalno skupnost, njene civilne in občinske strukture, da se bo Logatec v naslednjih desetletjih prelevil v urbanistično premišljeno urejen kraj in eno večjih kulturno-turističnih središč v regiji. Potencial za kaj takega, tako dokazujejo tudi filmi, nedvomno ima. Za začetek bi bilo dovolj, če bi filmi našli kraj, kjer bi si jih lahko vsak kadar koli ogledal. Tandem Godina-Trobič je z založnikom serije, družbo Naklo, in Antejem Vladičem za premierne projekcije že izbral idealne lokacije. Film Hrušica smo si ogledali pod zvezdami v utrdbi na Lanišću, drugega v stari italijanski kaverni nad Kalcami, k tretjemu pa se je v zasneženem novembrskem večeru tudi lepo podala zastarela logaška dvorana v Narodnem domu in mu s patino primaknila še svojo zgodbo.

Ingrid Kovač Brus

Zatorej, sosed ... dober dan

Tudi v pozdrav življenjski 60-letnici in 40-letnici žlahtnega glasbenega ustvarjanja Franca Pupisa – Njegova je znana narodnozabavna Te domače viže

»**D**ober dan, sosed!« »Dober dan,« sem odgovoril mlademu slokemu črnolasemu fantu, ki je domala vsak dan meril korake mimo naše hiše na sončni strani Klemeje gorice. Ščasoma sem izvedel, da je moj sosed, ki se je z družino zagrizel v postavitev svoje hiše le slabih sto korakov od nas. Da je v službi med »grajskimi«, je tudi prišlo do mojih ušes pa da je Franc Pupis izvrsten pevec, in to prav v času, ko smo pri Logaškem oktetu iskali novega pevca.

Ob ponovnem srečanju sem pozdravljajočega soseda povprašal, če bi se dogovorili za sodelovanje v oktetu. Še živo se spomnim širokega dobrosrčnega nasmeha in pojasnila, da zaradi službe, gradnje hiše in drugih obveznosti ne more sprejeti sicer zelo prijaznega in laskavega povabila. In sva se še naprej pozdravljala ... Sosed, dober dan!

Da je postavni sosed, izhajajoč iz Zaloga, v službi, sem vedel, tudi to, da dobesečno z lastnimi rokami zida dom, nisem pa poznal njegovih drugih obveznosti. Te so se mi razkrile, ko je na lepem prišel k meni z željo, da bi mu posodil del narodne noše, ki jo je potreboval za fotografijo z narodnozabavnim ansamblom Fantje z vseh vetrov. Torej razumljive »druge obveznosti«, ki so bile prav gotovo prijetne, vznemirljive, osrečujoče pa tudi naporne, utrujajoče ... Sploh pa je Franci v ansamblu silno vetril: je miloglasno prepeval, pisal uspešna in spевна besedila ter prenekatero tudi uglasbil, da odmevajo že kar ponarodelo.

Franc (prvi z leve) z drugouvrščenim ansamblom v TV oddaji Novi ansambli – nove melodije 1967. (foto: osebni arhiv)

Glasbo ima v krvi

Prepevanja se je lotil že v osnovni šoli; poglobljeno pa je s petjem nadaljeval pri Akademskem pevskem zboru Tone Tomšič. Začetki njegovega ubadanja z narodnozabavno glasbo segajo v gimnazijska leta, ko je prepeval v triu priložnostnega narodnozabavnega ansambla, prve zasnove Fantov z vseh vetrov; ansambel je bil 8. marca 1967 uvrščen na 2. mesto med tekmujočimi v oddaji RTV Slovenije Novi ansambli – nove melodije. Že naslednje leto so se Fantje z vseh vetrov na Ptujskem festivalu z lastno skladbo Pridi moj fant, za katero je besedilo napisal prav Franc, uvrstili na zaključni koncert. Kmalu za tem so se razšli na vse vetrove, eni k vojakom, drugi po svojih poteh. Vokalni trio pa je

od začetka leta 1972 prepeval v ansamblu Franceta Flereta cela tri leta kot trio Lokvanj, kot ga je poimenoval Flere.

Leta 1975 so zavele nove sape in pripihale novo podobo Fantov z vseh vetrov, ki so poleteli v zenit narodnozabavne glasbe. Na festivalu v Števerjanu so se vrstile nagrade in priznanja za skladbe in besedila; med njimi nagrada za najboljšo skladbo, Sosed dober dan s Francetovim besedilom, in nagrada za najboljšo besedilo skladbe Najlepše pesmi, za katero je besedilo in glasbo napisal Pupis. Sočasno so Fantje z vseh vetrov leto za letom presenečali na Ptujskem festivalu, kjer je ansambel še posebej zaslovel z nagrado, ki so mu jo dodelili za besedilo in glasbo Franca Pupisa Te domače viže. Prav ta skladba je postala avizo-zvočna najava za Ptujski festival, na slovenskem radiu pa se po številčnosti predvajanih skladb uvršča na 3. mesto, za Avsenikovo Golico in Slakovo V dolini tihi.

Z ansamblom Franceta Flereta (tretji z leve) 1973. (foto: osebni arhiv)

Z nedvomno in odmevno uveljavitvijo na slovenskem zabavnoglasbenem obnebu se je ansambel ščasoma poslovil od festivalov, zato pa toliko bolj nastopal po Sloveniji, zamejstvu, večkrat celo v Barceloni, kjer sta valček in polka prepričala številne katalonske poslušalce in plesalce. Ansambel je izdal več kaset (tri zlate) in zgoščenk, na katerih je zapisanih 12 Francetovih skladb in kakih 30 njegovih besedil. Konec osemdesetih let, ko so izdali knjižico besedil, so se morali Fantje z vseh vetrov raziti, čeprav sredi vse številnejših vabil za nastope. Vse bolj jih je obremenjevala oddaljenost od Novega mesta, sedeža ansambla, kjer so se resnično z vseh vetrov zbirali na vaje; svoj čas so fante obremenjevale še posebne prometne zagate z bencinskimi boni pa s sistemom par-nepar. Priložnostno se še srečujejo; lani jih je v Novem mestu obiskalo kar 1.200 poslušalcev; enako se utegne primeriti na letošnjem novomeškem decembrskem koncertu. Fantje imajo v načrtu še izdajo retrospektivnega albuma Fantje z vseh vetrov I in II.

Zapisan poeziji

Pozneje se je Franc toliko bolj posvečal kulturnemu delu v Logatcu. Ustanavljal in vodil je otroške šolske zборе, ki jim je še vedno zvest. Nekaj let je svoj bariton posodil tudi Logaškemu oktetu. Kar dvanajst let pa mineva od ustanovitve učiteljskega okteta Kol'k'r tol'k', ki ga ves čas vodi in v njem prepeva. Vzporodno z oktetom se je uspešno in odmevno preizkusil kot sce-

In zadišal je Vonj romantike ob Francetovih častitljivih obletnicah. (foto: osebni arhiv)

narist, režiser in nastopajoči v glasbeno-zabavnih večerih: med običaji in navadami, med furmani ... In Franc je postajal vse bolj srčni sosed.

Po besedilih, namenjenih narodnozabavni glasbi, ki so jih vzpodbujali ljubezen, prijateljstvo, domovina, sosedje – iskrenost brez teženj k visoki poeziji, kakor sam pravi –, pa Franc ostaja intimno še naprej zapisan poeziji, ki vse bolj sega v avtorjevo osebno izpoved, tudi v klasično romanco. Vse to je Franc

Ustanovitelj, pevec in vodja okteta Kol'k'r tol'k' (prvi z leve). (foto: osebni arhiv)

izpričal na decembrskem literarno-glasbenem recitalu Vonj romantike, ki je domiselno predstavil njegov pesniški in skladateljski opus.

In njegova iskrena želja? Izdati namerava svojo pesniško zbirko. Zakaj pa ne, ko ima vendar tako rad drobne stvari in dobre ljudi. Zatorej, srčni sosed – dober dan!

Marcel Štefančič

Festival 4saxess odpira obzorja

Skoncertom ob 60-letnici Franca Pupisa Vonj romantike se je 5. decembra zaključil 3. glasbeni festival 4saxess, ki ga organizira logaško društvo Akcent. Festivala se je udeležilo prek 1.500 obiskovalcev in kar 200 nastopajočih iz Slovenije, Hrvaške, Madžarske, Švice in Italije. »Kulturne ozaveščenosti kraja ne prinesejo uspešni posamezniki, izvajalci, ki praviloma odidejo v svet, temveč ostala večina, ki je lahko za kulturo apatična, lahko pa z načrtno in permanentno vzgojo postane dobra publika,« je ob zaključku festivala poudaril organizator Lev Pupaš.

Pupaš je del svoje energije tokrat namenil organizaciji obsežne festivalske prireditve in pri tem dodobra spoznal kulturno ozaveščenost mesta, v katerem živi tudi sam. Izhajal je iz želje, da bi v mladih vzbudil zanimanje za obiskovanje kulturnih prireditev v domačem kraju. K sodelovanju je povabil tudi ravnatelje osnovnih šol, za katere pravi, da so tako kot tudi ostali zaposleni v šolstvu na Logaškem, kulturno ozaveščeni. Tako je kar 1.100 učencev v začetku decembra prisluhnilo vrhunskemu koncertu komornega godalnega orkestra Slovenske filharmonije. S tem je

k procesu izobraževanja mladih prispeval tudi Pupaš, ki se že veseli sodelovanja pri pripravi podobnih dogodkov. »Proces vzgoje je dolgotrajen, uspeh pa bo morda viden šele čez več let, ko se bodo mladi, ki so danes mogoče še prvošolčki, na svojo pobudo udeležili kakšnega podobnega koncerta,« poudarja Pupaš. Koncert za šolsko mladino so sooblikovali tudi literati iz društva Zeleni oblaki.

Festival, ki ga je društvo Akcent pripravilo v sodelovanju z logaško glasbeno šolo ter ob podpori občine Logatec in ministrstva za kulturo, pa je ponudil veliko več od matineeje za učence. Začel se je konec septembra s seminarjem za klarinet in saksofon in koncertom mednarodne skupine Eurosax. Oktobra je postregel s koncertom komorne glasbe v glasbeni šoli v Logatcu, konec novembra pa z jazz maratonom, na katerem so poslušalci uživali ob zvokih Big banda Wonderbrass Logatec, Big banda Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana, Big banda Vox, Grooves United in Big banda Vrhnika. Ta koncert so pomagali pripraviti kolegi iz Wonderbrassa.

Ko je beseda nanekla na vprašanje trenutnega kulturnega življenja v Logatcu, s Pupašom nisva mogla mimo dejstva, da za dostojne glasbene in ostale kulturne prireditve v kraju nekaj manjka – ustrezen kulturni dom. »To bi poenostavilo, če ne kar omogočilo, izvedbo kakovostnih kulturnih prireditev, katerih bi se Logatčani z veseljem udeležili,« je prepričan Pupaš. Upa, da bo njegov napor in poizkus obujanja zaspanega in zaostalega kulturnega dogajanja v kraju sprožil vsaj kak kamenček pred plazom, ki bo po njegovih besedah očitno potreben, da bo Logatec kulturno zaživel. Poziva pa k organizaciji večjih festivalov, ki bi jih v povezavi z drugimi društvi lahko izpeljali še v večjem obsegu.

Anita Ilič

Vendar peti on ne jenja ...

Logaški oktet začenja prireditve ob 40-letnici svojega delovanja

Ena najbolj prepoznavnih logaških umetniških skupin, Logaški oktet pod vodstvom Petra Groma, bo prihodnje leto namenil spominu na 40 prehojenih let svojega delovanja, o čemer bodo Logaške novice zagotovo še pisale. Oktet je ponesel glas Notranjske in njenega pevskega izročila – 100-letnica logaškega zborovstva bo prihodnje leto –, po naših domovih s ploščami, kasetami, radijskimi in televizijskimi oddajami. Obiskal je vso Slovenijo, bil na nastopih po nekdanji Jugoslaviji, se potikal po Evropi, od Belgije in Italije do Rusije, in prek Atlantika poletel na koncerte v daljno Argentino. Med mnogimi pevskimi izleti je stkal prijateljstva s slovenskimi zbori in okteti, ki jih je vabil na koncerte ob kulturnem prazniku ali kako drugače, svojemu kraju je približal tudi umetniško besedo slovenskih igralk in igralcev ter pod Triglavom večkrat opazoval »svoj dom«, nebesa pod njim (kot je dejal Cankar), in se za vedno zapisal v slovensko poustvarjalno kulturo. Peter Grom, ustanovni član in izjemni solist okteta, se še vedno razdaja svoji največji ljubezni, petju.

Začetni koncert v sklopu prireditev ob obletnici je Logaški oktet namenil Prešernovemu rojstnemu dnevu, 3. decembru. Po svoji navadi je v goste povabil Klapo Zrinski pod vodstvom Zlatka Frazskyja iz hrvaškega Vrbovca, s katerim je Logatec prek obrtniškega MePZ Notranjska z zborovodjem Janezom Gostišo stkal trajne vezi s KUD Petar Zrinski. Njihove sekcije so v Logatcu gostovale že nekajkrat, Logaščani pa so se vedno odzvali povabilu in s petjem ali orkestri ter solisti polnili prizorišča v Vrbovcu. Klapa Zrinski je bila ustanovljena leta 2001 v okviru KUD Petar Zrinski. Zavezala se je dalmatinski in zagorski, domači pesmi ter npr. leta 2006 nastopila med 12 najboljšimi na festivalu v Omišu, lani pa tam tudi zmagala. Gostuje na Hrvaškem in Slovenskem, v Logatcu je bila tokrat prvič.

Pevska prijateljstva Logaškega okteta so se vedno plemenitila tudi z umetniško besedo. Na Kredarici so se stcale vezi med Logaščani ter pesnikom in igralcem Tonetom Kuntnerjem, ki je tokrat popestril umetniški večer ne le z interpretacijo Prešerna in Cankarja (ne pozabimo, da je december prav tako Cankarjev, ne le Prešernov mesec), ampak tudi z domiselno povezovalno besedo, za kar mu gre še posebna zahvala. Njegova interpretacija Prešernove Zdravljice je bila posebno

Logaški oktet s Tonetom Kuntnerjem. (foto: Primož Sark)

doživetje večera, saj je sicer sebi lastnemu svetobolju to lastnost v interpretaciji pesmi potisnil povsem vstran in nas navdihnil z duhom slovenstva, ki tej pesmi pritiče.

Namenimo še besedo glasbi. Gostje so nas presenetili z neposrednostjo, ki je pritegnila našo pozornost, da smo redke nerodnosti, ki včasih nepričakovano nastanejo na nastopih, povsem preslišali. Tenorista solista sta s točno intonacijo vodila v večini skladb, posebej prvi tenorist, ki je tudi kot »dirigent« med izvajanjem bolj kot s taktiranjem vodil kolege pevce s svojim podajanjem, interpretacijo. Posebej je ugajala Tiha noč, ki jo v nekoliko drugačni različici poznajo tudi Logaščani, in Plavi putevi mora, kjer je bilo valovanje glasov prepričljivo in dovršeno. Lep nastop vrhunske klape, ki je tudi v dodatkih prestopila prag všečnosti, s katero na žalost nekateri ansambli gradijo uspehe.

Logaški oktet je predstavil nekaj »prereza« svojega pevskega interesa, saj je v posluh ponudil tako renesančno kot liturgično glasbo svetovnih avtorjev. Še vedno mogočno v njihovi izvedbi zveni Čajkovskega Otče naš, vsekakor gre omeniti tudi Ipavčevo Imel sem ljubi dve, ki Logaškemu oktetu nekako leži kljub zahtevni menjavi harmonij in intonacijskim pastem. Zdravica od sv. Roka Cirila Preglja je tisto, kar v oktetu zveni najbolje, saj je njegova najboljša odlika vedno bila vdanost narodnemu izročilu. Tako je tudi zagorska Peharček moj, tudi zaradi vedno ognjevit tega sola Petra Groma, zvenela kot naša, domača pesem.

Pevsko-glasbeni večer, ki obeta, bi lahko rekli. Veselimo se prireditev, ki bodo beležile oktetovo 40-letnico. Na njih tudi vi, spoštovani Logaščani, ne smete manjkati.

Kras

Na novoletnem koncertu v pubu Navigator se je 10. decembra predstavil domači big band Wonderbrass z odličnimi solisti. Člani zasedbe so se glasbeno sprehajali od starejših skladb – swing, funk, latino –, proti sodobnejšim.

**Besedilo in foto:
David Kunc**

Ponotranjena doživetja Nevidnih mest

**Razstavljati v domačem kraju je podobno spanju v svoji postelji,
pravi logaški umetnik Vid Sark**

V galeriji Hiša sonca v Logatcu so 2. decembra odprli razstavo logaškega umetnika Vida Sarka z naslovom *Nevidna mesta*. Odprtje so z literarnim večerom popestrili člani društva Zeleni oblaki.

Razstavo so odprli ravno na Vidov petintrideseti rojstni dan, navdihnili pa jo je istoimenska knjiga italijanskega pisatelja Itala Calvina. Njegove kratke zgodbe o popotniku, ki spoznava prava in imaginarna mesta ter zemeljske in duhovne svetove, so napisane v obliki prozne pesnitve. In prav v njej je Sark odkril povezavo s svojimi potovanji, na katerih je pri sebi vedno imel risarsko opremo, da je namesto dnevnških zapisov shranjeval risbe krajev, ki jih je obiskal. Tako se je odločil svoje videnje Calvinovih zgodb narisati. In nastala so *Nevidna mesta*, ki po Sarkovih besedah še zdaleč niso ilustracije besedila, temveč bolj ponotranjena doživetja Calvinovega besedila.

Odprtje razstave so s svojimi interpretacijami zaokrožili člani društva Zeleni oblaki. Do sodelovanja je prišlo na Vidovo pobudo, da združijo dve področji ustvarjanja v lepo uravnotežen večer. Vesel je bil sodelovanja z njimi, saj so si po njegovih besedah v podobni: kljub slabim materialnim pogojem vsi radi delajo in ne eni ne drugi ne nameravajo opustiti svojega dela.

Za vsakega umetnika je razstava v rojstnem kraju posebno doživetje, Vid pa razstavljanje v domačem kraju primerja s spanjem v svoji postelji. »Kdor ima dom, razume, kako je to,« pravi. Do Logatca pa je tudi kritičen, saj ga žalosti dejstvo, da danes, ko je kraj videti razvitejši kot kdaj koli prej, ne premore razstavnega prostora, dostojnega truda mnogih ustvarjalcev. A ti svoja dela kljub temu razstavljajo. Sark je to počel že na ulici in pravi, da bo spet, če bo treba.

Vidovo vizijo za prihodnost še najbolje opišejo njegove besede: »Kdor ima vizijo, lahko povzroči revolucijo, vendar se tega ponavadi ne zaveda. Kdor vizije nima, lahko revolucijo povzroči nevede, zaveda pa se tega še manj. Zato naj bo delo in ustvarjanje

(foto: David Kunc)

samo po sebi nagrada, le na tak način bomo preživel, kajti vse ostalo se slej ko prej ujame v past.«

Razstava *Nevidna mesta* bo v Hiši sonca na ogled do 22. decembra. Poleg tega Vid v letošnjem letu odpira še dve samostojni razstavi, fotografsko razstavo *Solnca* v knjižnici Otona Župančiča v Ljubljani in pregledno razstavo *Risana Rusija* v galeriji Krka v Ljubljani.

Vid se je rodil leta 1975 v Ljubljani. Po končani gimnaziji se je šolal na oddelku za oblikovanje Akademije za likovno umetnost v Ljubljani. Leta 1999 je diplomiral kot oblikovalec vizualnih komunikacij. Od vseh likovnih pristopov ga je vedno najbolj privlačila risba, v času študija pa so na njegov risarski slog odločilno vplivale tudi grafične tehnike jedkanice in suhe igle. Imel je več samostojnih in skupinskih razstav v Sloveniji, svoja dela pa je na ogled postavil tudi v tujini, na Švedskem, v Rusiji, Italiji in na Poljskem.

Jerca Korče

V večnamenski dvorani v Logatcu je bil 18. decembra že tradicionalni božično-novoletni koncert Pihalnega orkestra Logatec. Letos so godbeniki v goste povabili Luko Einfalta, odličnega solista na tenorski tubi. To je glasbilo, za katerega je v Sloveniji bolj malo zanimanja, pa tudi skladb zanj je bolj malo. Program, ki ga je povezoval Miha Brajnik, je bil pester, tako instrumentalno kot pevsko. Kot solistka je pri skladbi *Adiemus* nastopila odlična mlada sopranistka Estera Stojko, uspešnici Mariah Carey *All I want for Christmas is you* pa obetavna vokalistka Urša Mihevc. Obe je spremljal združeni zbor osnovnih šol 8 talcev in Rovte ter mladinskega zbora sv. Nikolaja, ki je ob spremljavi orkestra zapel še dve skladbi. Najmlajša solistka Ana Istenič je zapela *Želim vam srečen božič* in obiskovalcem prijetno polepšala večer. Program godbenikov je obsegal nekaj skladb iz filmskega sveta, nekaj iz bogate-

ga repertoarja popevk in nekaj klasičnih, prirejenih za pihalni orkester. Večer je s svojim nagovorom dopolnil logaški župan Berto Menard. Člani orkestra po uspešno

odigranem in odlično obiskanem koncertu upajo, da bodo prihodnje leto lahko ponovno zaigrali.

Besedilo in foto: David Kunc

Panta rhei – vse se spreminja

Prednovoletni literarni večer društva Zeleni oblaki s kitaristom Mariom Kurtjakom

Je že tako, da se vsak december spremeni ne le v veselega v smislu nakupov, zapravljanja in obdarovanja, ampak tudi v razmišljujočega tistih, ki snujejo metaforične podobe in nam jih posredujejo, ko dozore. Tako počno člani Društva Zeleni oblaki že vrsto let. Na odru, med slikami nevidnih mest avtorja Vida Sarka, ki jih je umestil v brezčasnost poezije Itala Calvina, so se 10. decembra na literarnem večeru Sotočje upov zvrstili Ana Balantič, Barbara Bezek Rot, Bojana Levinger, Branka Novak, Eva Neža Kermavner, Helena Frece, Jože Omerzu, Mateja Hajdinjak, Nada Križan, Vanda Lavrič, Vladimir Kržišnik, Tilka Jerič in prvič tudi Gregor Jakopič. Nastopili so v mešanem vrstnem redu, nekateri večkrat.

Druži jih pripadnost tisti zvrsti literature, za katero je Ciril Zlobec dejal, da jo bere najmanj ljudi, a je najbolj cenjena. Tokrat jih je navdihnil rek grškega filozofa Heraklita, da se vse spreminja. Logaški tvorci poezije, tudi nekaj proze je bilo vmes, so to izrazili vsak na svoj način. Zato je bil lahko vrstni red le nenavaden. A večini je bilo skupno razočaranje in jeza nad »sedanjim« trenutkom, nad današnjo družbo, nad spremembami, ki se dogajajo. Večina je to trpkost sedanjosti izražala z globoko bolečino, le redki (Omerzu, Lavrič) so dodali humor in celo satiro. Veli-

Literate je tokrat navdihnil rek grškega filozofa Heraklita, da se vse spreminja. (foto: Primož Sark)

ko smo slišali o trpljenju, nerazumevanju, grdobijah, razočarani ljubezni, potem smo začutili hrepenenje mladostne zaljubljenosti, slišali žargon mladih in opis domače doline, potopis in lepote gornišтва, ogorčenje nad dejstvom, da vse počnemo na pamet. Kaj ni tak današnji čas? Čas prevrednotenih vrednot? Celo brez vrednot? Metafore so skoraj nepotrebne, poezija se spreminja v prozo ogorčenja in krika bolečin. Zato so bili dobrodošli trenutki humorja, kjer je prevladovala osebna kritičnost vsakdanjika, in satire, kjer so se prepletale neumnosti današnjega potrošniškega nakupovalnega centra, kjer prav tako vse teče, a se tako malo spreminja. Nas bo osvestila poezija? So zato naslovili

večer Sotočje upov?

Nekaj tega upanja nam je s prefinjenimi prsti pričaral Mario Kurtjak, diplomiranec slovenske Akademije za glasbo, v orkestrskih zvokih akustične kitare. Izredno dovršeno in virtuosno je ublažil kritiška in trpljenska občutja prebiranja glasbe. Tako smo dobili enega prvih in razmišljajočih voščil za novo leto redki obiskovalci, ki se raje kot prepuščanju potrošniški ponudbi večernih medijev prepustimo vsaj nekaj minutnemu druženju s tistimi, ki so ta večer čutili enako. Zato je tudi tako teknil čokoladni bonbon, ki ga je vsakemu namenila neutrudna Branka Novak, in kozarec »nazdravja«, ki nam ga je natočil njen življenjski sopotnik Zdravko Novak.

KRAS

Le kako ne bi bilo lušno...

Obrotniški mešani pevski zbor Notranjska, ki poje predvsem slovensko ljudsko in umetno pesem po Sloveniji, v zamejstvu, na Hrvaškem, pogosto tudi v hribih, je med dogodke, ki napolnjujejo njegovo 25. pevsko sezono, vgradil že ustaljeno in odmevno glasbeno prireditev V nedeljo popoldne bo lušno pri nas. Lušno popoldne so 21. novembra v Domu krajanov v Rovtah pomagali gostiteljem uspešno, zanimivo in navdušujoče izoblikovati še gostujoča zbora iz Bohinja in Šmarja Sapa, učenci podružnične šole z Vrha Sv. Treh Kraljev in iz Rovtarskih Žibrš ter Jesenski listi.

Janez Gostiša, zanesljivi zborovodja Notranjske od vseh začetkov, ni ničesar prepustil naključju; izbral je svež, primerno zahteven ter srce nagovarjajoč in vznemirjujoč spored od Miheliča prek Adamiča, Gastoldija do Bizjaka in Kumarjeve Kantaj Nineta, ki je izzvenela v najsilnejši pevski izziv, kolikor ga je zmogla Notranjska tisto lepo popoldne. Z obiljem veselja do prepevanja se je predstavil Ženski pevski zbor Bohinj pod vodjenjem Cecilije Novoselec. Razen Gerbičevega Pastirčka se je spored naslonil na lirično izročilo ljudske pesmi. Zborovodja

je s svojo temperamentno naravnostjo dosegala živahno pozivljajoč utrip prijaznega pevskega razpoloženja vrlih Bohinj, ki nadaljujejo 160-letno tradicijo bohinjskega zborovskega prepevanja. Moški zbor Šmarje Sap je pod vodstvom Mojce Jevnikar-Zajc navdušeno poslušalstvo prepričal, da se je prav s pozornosti vrednim repertoarjem upravičeno uvrstil na slovenska Sozvočenja. Tako je dopadljivo presenetil predvsem z zahtevno Čopijevo Belokranjsko suito in nič lažjo Kumarjevo obdelavo Istrske tri. Uravnoveženost glasov se je mestoma šibila ob nekoliko pomanjkljivem prvem tenorju.

Instrumentalno vokalni ansambel Jesenski listi, ki ga tudi vodi Janez Gostiša, je poskrbel za živahno sproščenost luštnega nedeljskega popoldneva, ki sta ga povezovalca Maja Nagode in Jože Gladek spretno prepletala z igralsko-pevskimi in plesnimi vložki učencev s podružničnih šol z Vrha Sv. Treh Kraljev in iz Rovtarskih Žibrš z dobrodušnostjo, ki sta jo najmlajšim interpretom navdahnili učiteljici Mihaela Kavčič in Ana Žakelj. Vse je bilo tako lepo, da se ob letu spet snidemo. Kaj pa drugega.

Marcel Štefančič

Prepevanja za veliko zadovoljstva

Letni koncert domačega Mešanega pevskega zbora se je polno izpel še z gosti s Primorske, z mešanim zborom Duri in moškim zborom Tabor

Domači Mešani pevski zbor. (foto: Primož Sark)

Na snežnobelo nedeljo, zadnjo v novembru, je Mešani pevski zbor Logatec skupaj s pevci MePZ Ivan Cankar z Vrhniko vabil na svoj letni koncert. V goste sta prišla Mešani pevski zbor Duri s Cola nad Ajdovščino in Moški pevski zbor Tabor iz Lokev na Krasu. Začetna tretjina koncerta je pripadala gostom pod životvornim vodstvom Martine Peljhan. Mirne duše smemo zapisati, da je zbor demonstriral pravo šolo žlahtnega petja z repertoarjem, ki ni bil ravno od muh. Med lažje skladbe naj prištejemo Rožančevo

priredbo Dober večer Bog daj in Kramolčevo priredbo Sem se rajtov ženiti. Zbor je obe izpel s presenetljivo glasovno svežino in intonacijsko čistostjo. Posebej imenitno je zvenel ženski tercet. Povedano velja tudi za Petelinove variacije Mamca pošljite me po vodo, za Robežnik-Močnikov Vrtljak in Sepe-Močnikove Orglice. In še poslastica: Otova obdelava Zgebljene ljubezni v interpretaciji samo ženskih glasov. Koliko žara se je prelilo izza Duri skozi naše srčne duri! Škoda, da še tako gromki aplavzi niso izsilili vsaj še enega dodatka.

V osrednji del koncertnega večera je seglo moško petje zbora Tabor iz Lokev na Krasu pod svežim vodstvom Mirana Žitka. Repertoar so pevci razstrli od Ipavčevega (Slovenec sem) do Aljaževega domoljubja (Triglav), pripadajočega slovenstvu, prek ljubezenske živosti ob Maroltovi obdelavi narodnega motiva Kaj b' jaz tebe dal do kraškega spogledovanja z Mihelčičevim Jutrom na Krasu in Margonove Kraške burje. Sklepni odmev je veljal Vodopivčevim Žabam, ki so sploh svojska znamka primorskih zborov, seveda moških, kakršen je tudi Tabor, ki je bil glasovno dovolj homogen, posebej poln pa v baritonu.

Gostitelj pod vodstvom Lovra Groma je ostal sklepni del koncerta. Z Brucknerjevim Locus iste se je dopadljivo izpel, nakar je pokazal, da se da Foersterjev Večerni ave prepeti tudi v mešani zasedbi. Navdušujoče in najbolj tehtno se je predstavil z Nedvčdovo Nazaj v planinski raj. Med slovensko prijazno interpretirano ljudsko blago (Ko so fantje proti vasi šli, Po zelenem travniku in Tam, kjer teče bistra Zila) se je vrinila dalmatinska popevčica Vela Luka. Sicer pa velja posebej pohvaliti zvočnost zbora in zavzetost, s katero zbor uveljavlja svoje pevske dosežke. Ta pevski večer prav gotovo sodi v prijetno dograjevanje jesenskega dela koncertne sezone na Logaškem.

Marcel Štefanič

Adoramus spet žanje uspehe na domačih tleh

Novembra so se po Sloveniji začela regijska tekmovanja izbranih zborov Sozvočenja 2010. K sodelovanju so povabili srednješolske in odrasle zasedbe, ki so v prejšnjem letu na regijskem tekmovanju dosegle vsaj bronasto priznanje ali so jih predlagali strokovni spremljevalci letošnjih območnih revij. V izbor, sestavljen na podlagi kakovosti zbora in zanimivosti sporeda, se je uvrstil tudi logaški Mešani pevski zbor Adoramus.

Pevci so se predstavili na regijskem izboru Osrednje Slovenije 21. novembra v Trbovljah. Program in izvedbo vokalnih skupin sta pozorno spremljala strokovna spremljevalca Tomaž Habe in Andraž Hauptman, ki sta s svojo oceno še posebej razveselila člane MePZ Adoramus. Osvojili so namreč prvo nagrado, nagrado za

kakovostno izvedbo tematsko zanimivo zaokroženega sporeda po svojem izboru. Pod vodstvom zborovodje Marjana Grdolinika so se predstavili s štirimi skladbami, katerih rdeča nit so bile molitve v uglasbitvah sodobnih, še živčih skladateljev. Preproste molitve Oče naš, Zdrava Marija, Slava Očetu ter Molitev sv. Frančiška so izvirno predstavili, vsako na malo drugačen način. Melodičnosti prve skladbe je sledila izjemna interpretacija Ave Marie, v kateri je petje moškega dela zbora spremljal šepet molitve deklet, ki so se za poseben zvočni efekt z odra podale po vsej dvorani in se tako približale poslušalcem. Tretjo skladbo, Gloria patri, je mladi skladatelj Jaka Jerina, tudi sam pevec Adoramus, napisal prav za Sozvočenja 2010 in je bila na regijskem izboru izvedena prvič.

Zadnjo pesem, Prayer of St. Francis so pevci odpeli v dveh jezikih, angleškem in še znakovnem jeziku za gluhe.

Nagrada, ki jo je zbor osvojil, je prinesla uvrstitev na sklepni koncert Sozvočenja ob 19. mednarodnem dnevu zborovskega petja, ki je bil 11. decembra v dvorani Konservatorija za glasbo in balet v Ljubljani, ter arhivsko snemanje štirih skladb v Slovenski filharmoniji. Zbor je prejel tudi vstopnico na mednarodno zborovsko tekmovanje, dirigenta pa so izbrali v skupino sedmih slovenskih dirigentov, ki bo na koncertu ob odprtju tekmovanja aprila 2011 v Mariboru izbirala zbor z najbolj izvirnim konceptom in prepričljivim nastopom.

Anita Ilić

Notranjska v gosteh

Obrtniški mešani pevski zbor Notranjska se je 26. novembra spet odzval vabilu prijateljskega HKUD Petar Zrinski na skupni koncert v Vrbovcu. Nastopila sta tudi gostiteljski mešani zbor in Klapa Vrbovec; ta je bila teden dni pozneje gostja Logaškega okteta na koncertu v Gorenjem Logatcu. Notranjci smo ubrali malo daljšo pot od običajne. Ustavili smo se v Krapini ter si tam ogledali letos odprti muzej krapinskih neandertalcev in spominsko hišo utemeljitelja slovenskega črkopisa Ljudevita Gaja. Pot nas je vodila prek Vuglec brega do stubiških krajev, kjer je bil zatrt slovensko-hrvaški kmečki upor 1573. Ustavili smo se še v hrvaškem romarskem središču Marija Bistrica, 40 kilometrov oddaljenem od Vrbovca. Vsak

od krajev je popotnikom nudil svojska doživetja; škoda, tako blizu, pa do zdaj nam tako malo znano. Koncertni nastop je bil soliden, poslušalci so ga hvaležno sprejeli, četudi se je zaradi močnega sneženja med potjo in vihranjem z avtobusa naravnost na oder začel z našo zamudo. Ob koncu smo si izrekli besede zahvale in želje po ponovnem srečanju; to bo pri nas, predvidoma v jubilejnem letu 2012, ko bomo

»Notranjci« obležili svojo 25-letnico, Zrinskaši pa štirikrat toliko – stoletnico. Za petek, 10. decembra, pa je zbor v Hotedršici pripravil koncert v čast Prešernu. Sodelovali so domači kulturniki, prostovoljni prispevki poslušalcev pa so šli v sklad za orgle v hotenjski cerkvi. S tem dogodkom je zbor zaokrožil letošnji delovni program, ki ga je podprla tudi Občina Logatec.

Janez Gostiša, foto: osebni arhiv

Logaški likovniki so razstavljali

*Krpanova moč Franca Godine.
(foto: Brane Pevce)*

Konec novembra je bila v Logatcu na ogled regijska razstava likovnih ustvarjalcev osrednje Slovenije Med besedo in podobo. Na njej se je predstavilo 39 razstavljalcev z deli najrazličnejših oblik in tehnik, med njimi je bil celo video o Sneguljčici. S slikami so se predstavili tudi Logatčani Adriano Janežič, Mihaela Žakelj Ogrin, Franc Musec, Matevž in Tanja-Pina Škufca, Matej Pečenik in Vid Sark. 20 likovnikov iz domačega Likovnega društva Logatec pa je svoja dela prikazalo na zadnji letošnji skupinski razstavi z naslovom Novo leto. Na odprtju razstave, 4. decembra, je umetnikom nekaj vzpodbudnih besed namenil župan Berto Menard. Likovniki so se predstavili z deli v različnih tehnikah. O njihovih delih je tudi tokrat spregovorila likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn.

Brane Pevce

Veliko ljubiteljev petja je 13. novembra v veliki dvorani Narodnega doma v Logatcu obiskalo letni koncert ženskega pevskega zbora društva invalidov in upokojenцев Logatec, ki ga vodi Matija Logar. Gostili so Oktet pa kol'k'r tol'k' s pevodjem Francem Papisom. Po zaključku koncerta je sv. Martin v vinsko kraljico krstil vino, s katerim so nazdravili poslušalcem. Povezovalka programa Frančiška Čuk je pozdravila je goste, župana Berta Menarta, predsednika Društva upokojenцев Logatec Vladislava Puca, predsednika Društva invalidov Logatec Rudolfa Ko-

renča in vodjo JSKD Logatec Tanjo-Pino Škufca. Pohvalila je ubrano petje pevki pod novim vodstvom Logarja, ki so 17. oktobra na gradu Bogenšperk sodelovale na regijskem srečanju pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž osrednje Slovenije in Gorenjske. Poslušalci so prijetno petje in prireditve nagradili z aplavzom. Delovanje ženskega pevskega zbora omogočajo OI JSKD Logatec, Občina Logatec, Društvo invalidov Logatec in Društvo upokojenцев Logatec.

*Članek in fotografija:
Marinka Petkovšek*

Z dobro opremo v novo sezono

V Logatcu sta bila konec leta dva sejma smučarske opreme. Na prvem, ki je bil 4. decembra v osnovni šoli 8 talcev in ga je pripravil Smučarski klub Logatec, so na svoj račun prišli ljubitelji alpskega smučanja. Sejem je bil dobro obiskan, obiskovalci so lahko kupili kakovostno rabljeno smučarsko opremo. 11. decembra pa je logaški zavod Ad pirum v dvorani Tabor v Gorenjem Logatcu pripravil še sejem smučarskega teka (na fotografiji), na katerem so na svoj račun prišli ljubitelji teka na smučeh. Predstavili so se društva in klubi ter zastopniki nekaterih elitnih športnih znamk, katerih izdelke uporabljajo tudi najboljši tekmovalci. Sejem je bil solidno obiskan, prikazali so tudi tehniko mazanja tekaških smuči in nekaj uvodnih minut tečaja teka na smučeh pod vodstvom Rafaela Marna.

Besedilo in foto: David Kunc

Namiznoteniški klub Logatec

V zadnjem jesenskem kolu je prvoligaška ekipa članic Namiznoteniškega kluba Logatec 10. decembra gostovala pri večkratnih državnih prvakinja v Vrtojbi. Logatčanke so v dramatičnem dvoboju izgubile, kar jih je potisnilo na 5. mesto na lestvici. V spomladanskem delu jih v boju za naslov državnega prvaka čaka zelo težak razpored, saj v goste prihaja drugouvrščena ekipa po jesenskem delu ŽNTK Ljubljana. Logatčanke so boljše igrale na domačem terenu 4. decembra, ko se je v več kot dvournem dvoboju z ekipo Mute pokazala izenačenost igralk domače ekipe. V tekmi, polni preobratov, je v zadnjem krogu odločilno zmago priigrala Sanja Smiljanič, ki je bila tudi najboljša igralka tekme.

Članice so 11. decembra odigrale 3. in 4. krog Pokala Slo-

venije za članice in si z zmagami v Murski soboti in Ravnah na Koroškem priborile mesto v polfinalu. Zaradi nestabilne igre trenutno najboljšje igralk se je trener odločil, da na pot vzame Ano Verdinek, Sanjo Smiljanič in Katjo Gutnik, kar se je izkazalo za dobro potezo, saj so dekleta v obeh dvobojih brez težav s 5 : 0 premagala nasprotni ekipe.

Člani, ki nastopajo v tretji ligi, so zaradi velikega števila ekip 11. decembra že odigrali prvo tekmo spomladanskega dela lige. V dvobojih v Ljutomeru in Cirkovcih so suvereno premagali oba gostitelja in z zmagama zmanjšali zaostanek za vodilnimi ekipami. Z malo zavzetosti in sreče lahko pridejo v krog kandidatov za vstop v 2. ligo.

Janez Bončina, NTK Logatec

Odkrili doprski kip dr. Pavle Jerina Lah

Skupina članov Zveze združenj borcev za vrednote NOB Logatec smo 20. novembra v avli zdravstvenega doma v Idriji prisostvovali odkritju doprsnega kipa legendarni partizanski zdravnici dr. Pavli Jerina Lah, častni občanki logaške občine. Zdravnica se je rodila leta 1915 v Borovnici, mladost pa preživela v Logatcu. Za doktorico medicine je promovirala 1940. v Zagrebu. Do vstopa v NOV jeseni 1943. je bila prostovoljka v ljubljanski bolnišnici. Od 1941. je aktivno sodelovala v OF in Zdravniškem matičnem odboru OF. Njeno medicinsko izpopolnjevanje so prekinjali italijanske in domobranske aretacije in zapori. Od januarja 1944 do osvoboditve je bila zdravnica in upravnica Slovenske vojaške bolnice Pavla, v kateri je z osebjem zdravila in bodrila 954 ranjencev različnih narodnosti. »Nikoli ne boš pozabljena, Pavla,« je predsednik idrijsko-cerkljanske borčevske organizacije Jelko Ka-

Podoba pogumne zdravnice v avli Zdravstvenega doma v Idriji. (foto: arhiv ZZB NOB Logatec)

šča v prepolni avli zdravstvenega doma, ki se imenuje po njej, sklenil ganljivo slavje ob odkritju kipa in razstavi, ki bo pričala o partizanski bolnišnici, ki jo je vodila v

Trnovskem gozdu. Podoba mlade zdravnice, vlito po modelu Frančiška Smrduja, sta skupaj z županom občine Idrija Bojanom Severjem odkrila njena sinova Marko in Gregor Lah. »Trnovski gozdovi so bili mamin in naš dom, osebje in ranjenci naša družina. Mama nam je dala ljubezen. Hvala, ker je niste pozabili,« se je Gregor s solzami v očeh obrnil na množico zbranih. O spominih nanjo sta govorila tudi njen soborec, bolničar in pozneje zdravnik dr. Ivan Cibic ter slavnostni govornik, podpredsednik DZ dr. Fedja Klavara, ki jo je spoznal po vojni. »Pomnik v zdravstvenem domu bo ohranjal Pavlin duh humanosti in solidarnosti,« pa je obljubil direktor zdravstvenega doma Marko Hvala. To sta potrdila Ženski zbor DU Idrija s himno Vstajenje Primorske in partizanskimi pesmimi ter orgličar Miro Božič.

Vesna Jerina, ZZB NOB Logatec

Ekskurzija po Koroški

Kot je že v navadi, smo se tudi letos pod okriljem aktiva kmečkih in podeželskih žena Logatec odpravili na enodnevno ekskurzijo. Tako smo se tokrat v zgodnjem oktobrskem jutru odpravili proti Koroški. Pot nas je vodila prek Trojan, kjer smo si privoščili prvi jutranji postanek in kjer nas je premamil vonj po kavi in krofih.

Pot nas je nato vodila iz Velenja prek slikovite koroške pokrajine, kjer smo vijugali med Peco, Uršljo Goro in ostalimi bližnjimi pobočji. Pot nas je pripeljala do Mežice, kjer so nas na postaji ozkotirne železnice že čakali vodiči, nas primerno oblečene in s svetilkami opremljene z neudobnim rudarskim vlakom popeljali 3,5 km globoko v podzemlje Pece, v trenutno mirujoč (neaktiven, muzejski) rudnik svinca in cinka. Tam je sledil krajši sprehod po širokih rovih, kjer so nam predstavili različne načine rudarjenja skozi stoletja, posamezna orodja in naprave ter njihov razvoj. Rudarjenje svinca in cinka se je odvijalo več kot 400 let, kljub temu naj bi notranjost gore še skrivala rudo. Ko smo se vrnil na svetlobo, smo si ogledali še zanimiv rudarski muzej.

Naslednji postanek je bil na turistični kmetiji Klančnik v Podklancu v bližini Dravograda. Kot nam je v 150 let stari Klančnikovi

kleti, kjer smo pokušali domače salame in mošt, razložil gospodar, je na kmetiji bogata tradicija kmetovanja že od začetka 18. stoletja. Ukvarjajo se z govedorejo (goveji hlev z 80 glavami živine), prašičerejo (prašičji hlev s 35 plemenskimi svinjami), rejo divjadi (jeleni, damjaki in mufloni) ter predelavo suhomesnatih izdelkov. S pravim turističnim vlakcem smo se popeljali na kratek izlet po njihovem posestvu in na prijetni vožnji opazovali pašo damjakov in muflonov. Ustavili smo se v lovski koči, kjer smo si ogledali bogato zbirko ter pokramljali z izkušenim lovcom, ki nam je povedal nekaj svojih lovskih prilog in življenjskih anekdot. Z vlakcem smo se počasi vrnili do kmetije, kjer nas je čakal še ogled robota za molžo krav, ki opravi delo brez ljudi. Ja, točno tako!

Za konec smo si v bližini Slovenj Gradca ogledali še biopivovarno Človeška ribica, se seznanili z načinom pridobivanja njihovega piva ter seveda degustirali več različnih vrst njihovega piva. V bližnji gostilni smo poizkusili še nekaj za Koroško značilnih jedi ter se okrepčani, zadovoljni in nasmejani vrnili domov.

Neža Merlak,

Aktiv kmečkih in podeželskih žena Logatec

Medeni zajtrk v vrtcih

Več sto slovenskih vrtcih je bila 19. novembra akcija čebelarjev »medeni zajtrk«. V njej smo sodelovali tudi logaški čebelarji. Zbrali smo več kot potrebno količino medu in ga podarili vsem sedmim enotam vrtca v občini, v Rovtah, Hotedršici, Lazah, dveh gornjelogaških in dveh dolnjelogaških. Otroci so imeli dober, sladak, a vendar zdrav zajtrk, obenem pa so čebelarji v večini enot predstavili življenje in pomen čebel, koristnost medu in čebeljih pridelkov ter delo čebelarjev. Akcija En dan med slovenskih čebelarjev za zajtrk v naših vrtcih je del širše kampanje osveščanja javnosti o pomenu čebel, medu in čebeljih pridelkov, ki poteka pod okriljem Čebelar-ske zveze Slovenije. Med je odlično hranilo in ga v svojih smernicah zdrave prehrane za vrte in šole priporoča tudi ministrstvo za zdravje. Slovenski čebelarji smo se zato odločili, da v sklopu akcije vsem vrtcem v Sloveniji za zajtrk podarimo med. Akcija poteka že četrto leto zapored. Lepa promocija dela čebelarjev, ki koristi tako otrokom v vrtcih kot čebelarjem in čebelarstvu.

Marjan Papež

Otroci v centralnem vrtcu Kurirček v Dolenjem Logatcu so se zjutraj za zajtrk posladkali s slovenskim medom, potem pa so si z zanimanjem ogledali projekcijo o pomenu čebel, čebelarstvo opremo, pripomočke in panje. (foto: Marjan Papež)

Logaški med je ovenčan s svetovnim zlatim priznanjem. Letos je v Sloveniji od 28. septembra do 3. oktobra potekal 3. Svetovni forum o apiterapiji (rabi čebeljih pridelkov za zdravljenje) in 2. Svetovni forum o kakovosti čebeljih pridelkov. V okviru spremljajočih dogodkov je potekalo tudi svetovno ocenjevanje medu. Na njem so sodelovali tudi logaški čebelarji. Na ocenjevanju, ki je potekalo v Beli krajini, v Semiču, je Mirko Šemrov dobil zlato priznanje za gozdni med, kar je nedvomen dokaz kakovosti logaškega medu.

V nedeljo 5. decembra zvečer je bila Velika dvorana Narodnega doma zapolnjena do zadnjega kotička. Razumljivo, saj otroci sv. Miklavža vedno težko pričakujejo. Gledališka skupina Nazaret je odigrala novo igrice, ki je govorila o njegovem prihodu. Na prireditvi je sodeloval tudi otroški pevski zbor sv. Nikolaja pod vodstvom Estere Stojko, pesmico o dobrem svetniku pa sta povedali Loti Turk in Manca Fečur. Na koncu je otroke pozdravil in nagovoril tudi sv. Miklavž. Program je lepo povezovala in vodila Janja Nagode. Prireditve je podprla Občina Logatec.

Besedilo foto:

Katarina Dolenc

Turistično društvo Logatec – več kot sto let tradicije

V svoje vrste vabi nove ljudi, ki bi delovanje društva popestrili s svežimi idejami in zamislili

Turistično društvo Logatec je eno najstarejših društev na slovenskih tleh, z imenom Olepševalno društvo je bilo v Dolenjem Logatcu ustanovljeno že leta 1898. Predsedniško mesto je takrat zasedel poštarski mojster Adolf Mulej. V prvih društvenih pravilih, ki so bila potrjena 14. januarja 1898 piše, da je »smoter tega društva (...) olepšava kraja Dolenji Logatec z okolico, odstranitev nahajajočih se nedostatkov, zabranjevanje olepšavo ovirajočih naprav ter težitev za tem, da domačinom kakor tudi tujcem bivanje v Dolenji Logatci bolj prijetno in priljubljeno postane«. S podobnim namenom delujemo v društvu tudi danes.

Po nekajletni prekinitvi se je društvo obudilo leta 2000, ko so se sestali idej in interesa polni krajani ter z različnimi akcijami, natečaji in prireditvami obogatili turistični oder v Logatcu. Naj omenim samo nekatere najuspešnejše. V odmevni akciji Moja dežela – lepa in gostoljubna smo izbirali najlepše urejene družinske hiše in javne ustanove. Ob tem smo k sodelovanju povabili ostala turistična društva in krajevne skupnosti v občini. Slavnostni zaključek s podelitvijo priznanj smo izpekljali ob občinskem prazniku v septembru. Pred nekaj leti smo organizirali natečaj za naj turistični spominek, v okviru katerega se je zbralo kar nekaj dobrih idej, ki pa zaenkrat še čakajo na realizacijo. Tri leta zapored smo konec marca, na prvo pomladno soboto, organizirali pohod po Grajski poti v Žibrše. Pot že leta 1922 v svojem

*Pohodniki se marca 2008 po Grajski poti odpravili do kmetije pri Tumlet'.
(foto: arhiv TD Logatec)*

turističnem vodniku omenja potopisec in smučarski entuziast Rudolf Badjura, po njej pa naj bi se menda svoj čas sprehajala celo logaška gospoda, ki je imela svojo rezidenco v logaškem gradu. S pomočjo turističnega društva je Ivanka Urbas leta 2006 v Blekovi vasi odprla zasebno zbirko etnoloških predmetov, ki pričajo o nekdanjem življenju na Logaškem. Nekoliko pozneje smo izdali še informativno zgibanko o zbirki.

V društvu imamo torej polne roke dela, manjka nam samo še dovolj članov, ki bi bili pripravljeni prevzeti kako pobudo ali dati vsaj kak predlog. Zavedamo se,

da bi lahko bili še boljši, vendar menimo, da je čas, da prepustimo vajeti novim, svežim idejam. V zadnjem letu je namreč društvo nekoliko zaspalo, saj se je število aktivno delujočih članov zmanjšalo na vsega nekaj oseb. Društvo pa seveda za svoje delovanje potrebuje čim več ljudi, saj vsak nekaj zna ali koga pozna. Ker je članstvo v društvu prostovoljno in včasih vzame veliko prostega časa, sta solidarnost in požrtvovalnost nujni sestavini društvene sredine. Velikokrat seveda prav tega primanjkuje. Društva se pogosto srečujejo tudi s pomanjkanjem sredstev, saj se za turizem predvidena občinska sredstva kmalu porabijo, iskanje sponzorjev pa je zelo nevhvaležno in večkrat neuspešno opravilo. Vendar se »društveniki« v prihodnje nadejamo pozitivnih sprememb na tem področju.

Prostovoljstvo menda zamira, vendar v društvu ne dvomimo, da se še vedno najdejo ljudje, ki jim ni žal prostega časa in si želijo preživeti v družbi podobno mislečih ter narediti nekaj za svoj kraj, ga olepšati in s tem izboljšati kakovost življenja v njem. Dragi sokrajani, poženimo spet kolesa našega turističnega društva in dajmo potencialom logaškega turizma nove podlage. Vabimo vas, da se nam v januarju pridružite na rednem letnem občnem zboru, o datumu in kraju katerega boste še obveščeni.

Vanja Pfajfar,
predsednica TD Logatec

Nagrajenci akcije Moja dežela – lepa in gostoljubna so si oktobra lani ogledali vrtnarijo Trajnice Golob Klančič v Vitovljah. (foto: arhiv TD Logatec)

Z Rapalsko pogodbo smo Slovenci dobili nepravilno mejo

Usodni dogodki po prvi svetovni vojni ter mednarodni simpozij ob 90. obletnici podpisa Rapalske pogodbe

Mednarodni simpozij ob 90. obletnici podpisa Rapalske pogodbe, ki ga je logaški zavod zavoda za intelektualne dejavnosti Ad Pirum pripravil 12. novembra v Žireh, je predstavil kompleksnost in zgodovinski pogled na slovensko ozemlje v širšem smislu (tamponska cona) s poudarkom na obdobju 1914–1945. Simpozij, v tem času edini na svetu, posvečen rapalskemu sporazumu in problematiki tega vprašanja, sta gostila muzejsko in turistično društvo iz Žiri.

V pritličju muzeja smo si najprej ogledali razstavo Pozdravljeni, ljubitelji utrd! delo zgodovinarke Vlaste Pečelin in arhitektke Bete Poljanšek Koman, ki je del mednarodnega projekta z istim naslovom. Po uvodnih besedah direktorja zavoda Ad Pirum Antona Marna, žirovskega domačina, znanega družbenopolitičnega aktivista Viktorja Žaklja in predsednika Muzejskega društva Žiri Mihe Nagliča so se v prostorih muzeja zvrstili referati strokovnjakov. Predavali so nam Rok Klemenčič (predsednik Turističnega društva Žiri), Ljubo Lah (Fakulteta za arhitekturo Univerze v Ljubljani), Stjepan Lončarić (arhitekt, predsednik hrvaškega nacionalnega utrdboslovnega združenja NUF), stotnik Zvezdan Marković (kustos vojaškega ozemlja Slovenske vojske), Miha

Naglič (predsednik Muzejskega društva Žiri), Aleksander Jankovič Potočnik (vodja oddelka za utrdboslovje pri zavodu Ad Pirum), Marko Štepec (muzejski svetovalec Muzeja novejšje zgodovine Slovenije), Tomaž Pavšič (avtor knjige Ob stari meji) in David A. V. Thorpe (direktor arheoloških izkopavanj, Univerza v Bristolu, Velika Britanija).

Po predavanjih smo si ogledali dva dokumentarna filma; prvi, Rapalska kupčija, je bil iz arhiva RTV Slovenija režiserja Jadrana Strleta ob 80-letnici podpisa Rapalske pogodbe, drugi pa film Aleksandra Jankoviča Potočnika Skrivnostne utrdbe. Delovno gradivo simpozija bo Ad Pirum izdal v priložnostni publikaciji z naslovom O rapalski meji – Zbornik mednarodnega simpozija ob 90-letnici podpisa rapalske pogodbe.

Simpozij je dal odgovore na številna zgodovinska vprašanja, postavil pa je tudi nova. Zavedati se moramo svoje zgodovine in kulture, kajti v sosedni Italiji še vedno potvarjajo resnico, izdajajo lažne zemljevide, pišejo svojo zgodovino. To pa ne pomeni, da moramo rušiti tehnične spomenike, ki so nastali v takratnem času. Te utrdbe, mejniki so pričevanje o nekem, za Slovence hudem času. Utrdbe so pomembne tudi v turističnem smislu. V tujini si npr. utrdbe Maginotove linije ogleda

na tisoče ljudi. V Sloveniji je v tem oziru zelo aktivno Turistično društvo Žiri. Glede na to, da je tudi na ozemlju današnje občine Logatec potekala t. im. Rupnikova linija, tudi mi premoremo veliko utrd in utrdbenih kompleksov med Logatcem in Vrhom Sv. Treh Kraljev. Žal je Turistično društvo Logatec kljub marljivosti članov trenutno zamrlo, zato bi morala podjetja in ustanove, ki se ukvarjajo s turizmom in lokalno zgodovino, v utrdbah in mejnikih videti svoj interes ter jih vključiti v ponudbo, s tem pa tudi prevzeti skrb za njihovo ohranitev in primerno predstavitev. Vojaški objekti ter nepravilni rapalski mejniki naj bodo spomin in opomin na tragiko slovenskega naroda in vojne grozote.

»Posebno spodbudo za organizacijo simpozija so predstavljale informacije, ki smo jih dobivali prek naše zahodne meje,« poudarja Anton Marn. »Pojavljanje ponatisov starih zemljevidov izpred prve svetovne vojne, ki prikazujejo veliko Italijo z rapalsko mejo kot večna italijanska zemljišča, prikazovanje današnjih slovenskih ozemelj pod italijansko šolsko upravo, zlasti pa omenjanje Osimskega sporazuma kot nujnega zla, smo organizatorji prepoznali kot zadostne in dovolj zaskrbljujoče razloge za sklic mednarodnega posveta.« Marn upa, da bodo predstavljena gradiva obogatila znanje in zanimanje o rapalski meji, dogodkih okoli nje ter njeni snovni in nesnovni zapuščini.

»Prepričan sem, da naše delo ni končano in se bo predstavljanje ter interpretiranje zgodovinskih dejstev nadaljevalo na naslednjih simpozijih o tej in drugih mejah. Vendar le v okvirih znanstveno dogmatičnih in preverjenih dejstev ter z namenom sodelovanja in rušenja meja. Tistih v naših glavah.«

Rapalska pogodba

12. novembra 1920 je bila v Italijanskem mestu Rappalo podpisana mirovna pogodba o državni meji med Kraljevino SHS (poznejša Jugoslavija) in Kraljevino Italijo. S tem je bila tretjina slovenskega etničnega ozemlja dodeljena Italiji, ki pa je v zameno priznala Kraljevino SHS. Ta pogodba je nastala tudi na podlagi tajnega londonskega sporazuma iz l. 1915 med Italijo in silami antante (Veliko Britanijo, Francijo in Rusijo).

Profesor Tomaž Pavšič predava ob stari meji. (foto: Gvido Komar)

Italija se je zavezala, da bo centralnim silam (Nemčija, Avstro-Ogrska, pozneje še Turčija in Bolgarija) napovedala vojno. Za nagrado bi v primeru zmage dobila Trst, Trento (Italija), Gorico, Istro, protektorat nad Albanijo, pristanišče Vlore v Albaniji, Dodekaneške otoke, Zadar, dele Dalmacije, dolino Soče, del nemškega, azijskega in afriškega kolonialnega imperija.

S porazom in razpadom Avstro-Ogrske novembra leta 1918, je Italija zasedla več kot dogovorjeno ozemlje. Po premirju med avstroogrsko in antantno vojsko so italijanske čete zasedle črto, določeno z londonsko pogodbo (Trbiž–Predel–Mangart–Podbrdo–Idrija–Snežnik–Kvarner), v začetku novembra pa še Gorico in Trst, ki naj bi bil avtonomen. Italijanska vojska je začela prodirati tudi čez določeno črto. Zasegla je plovila nekdanje avstro-ogrške vojne mornarice, ki jih je cesar Karel I. prepustil Državi SHS. Zasedla je severno Dalmacijo, dalmatinske otoke in Primorsko do Postojne ter želela priti celo do Ljubljane, a ji to ni uspelo, saj jim je to preprečil srbski častnik Stevan Švabić z vojsko.

Švabić je presenetil Italijane

Ko se je Švabić z okoli 350 častniki in 300 vojaki s Salzburškega vozil proti Srbiji, so ga 6. novembra 1918 predstavniki Narodne vlade Slovenije pričakali na ljubljanski železniški postaji in ga prosili za pomoč. Poverjenišvo Narodnega sveta SHS v Zagrebu in načelnik srbskega generalštaba sta ga postavila za začasnega višjega poveljnika srbske vojske v Ljubljani, ki je v Slovenija nastopala v imenu antante. Po dogovoru s članom Narodnega sveta v Zagrebu Svetozarjem Pribičevićem je postal tudi član Narodne vlade SHS v Ljubljani. S srbskimi častniki in vojaki, ki so bili do tedaj avstroogrski vojni ujetniki, je na stroške Narodne vlade Slovenije ustanovil 26. pešpolk.

Poleg ostalih zadolžitev je z energično akcijo s 300 vojaki, oboroženimi z 12 mitraljezi, zaustavil že do Vrhniko prodrlo italijansko vojsko. 7. novembra so bili Italijani v Logatecu (posamezne izvidnice so prišle že prej, italijanska vojska pa je v Logatecu ostala do 1. 1921) teden dni pozneje pa je z Vrhniko v Ljubljano prišla njena izvidnica.

9. novembra je Švabić razporedil četo na črto Verd–Raskovec–Pekel–Zaplana, 14. novembra pa italijanskemu poveljniku v Logatec poslal parlamentarca z ultimativno noto, češ naj se italijanska vojska takoj umakne – da ne bi prišlo do oboroženega spopada –, do razvoda med Savo in Sočo, dokler se vladi Države SHS in Italije ne sporazumeta glede razmejitve. Nato se je na Verdu še sam sestel z italijanskim poveljstvom in dosegl, da je okupacijska

Pomniki preteklosti. (foto: Gvido Komar)

vojska v nekaj dneh zapustila Vrhniko. Odločni Švabićev ukrep je pri Italijanih izzval presenečenje. Mislili so, da je srbska vojska tako hitro dosegla Slovenijo. Ta Švabićev nastop zoper Italijo je bil glavni pozitivni prispevek srbske vojske v Sloveniji v prevratnih mesecih 1. 1918, saj je ustavil prodiranje italijanske vojske proti Ljubljani in zasavskim premogovnikom. Tudi to je odločilno vplivalo, da italijanska meja kasneje ni potekala še bolj proti vzhodu.

Logatec je postal mejni kraj

Ozemlje, ki ga je okupirala Italija, si je lastila Kraljevina SHS, ki mednarodno še ni bila priznana. Na italijanski strani meje (približno od Beneške Slovenije do Logatca ter od Triglava do Ilirske Bistrice) je ostalo prek 400.000 Slovencev. Tako se je nadaljevala tragedija slovenskega naroda, ki je po diplomatski poti izgubil velik del svojega narodnega ozemlja. Že 10. oktobra istega leta, po plebiscitu na Koroškem v coni A, smo Slovenci izgubili okrog deset odstotkov narodnostnega ozemlja ter približno toliko prebivalstva.

Z Rapalsko pogodbo smo Slovenci dobili nepravilno mejo, ki je potekala po črti Peč–Triglav–Blegoš–Hotedršica–Planina–Snežnik–Kvarner. Označevalo jo je okoli 4.600 mejnikov, večina se jih vidi še danes. To izgubljeno ozemlje s slovenskim prebivalstvom – Italijani so ga imenovali Venezia Giulia, Slovenci pa Julijska Benečija in Julijska krajina –, je ostalo pod Italijo vse do osvoboditve 1. 1945.

Logatec, ki je po Rapalski mirovni pogodbi ostal v Jugoslaviji, je postal mejni kraj. Spremembe, ki jih je prinesla nova

meja, so bile kmalu vidne v vsakdanjem življenju: prisotnost vojske in žandarjev, kontrabant, pomembnost železniških postaj, begunci ... Leta 1932 je Kraljevina Italija začela ob rapalski meji graditi sistem utrd, imenovan Vallo Alpino ali Alpski zid. Njegovi ostanki se še vidijo nad Grčarevcem, Kalcami in Hotedršico. Kraljevina Jugoslavija je na gradnjo leta 1935 odgovorila z lastnimi utrjevalnimi deli. Obrambne črte se je po poveljniku gradbenih del prišlo ime Rupnikova linija. Tekla je tudi po ozemlju občine Logatec. Utrdbe so še vidne. Kljub neprijetnim občutkom prihajajoče vojne, je nekaterim domačinom gradnja teh utrd prinašala pomemben zaslužek.

Gvido Komar

Razigrane ustvarjalnice ZABAVNO SLIKANJE ZA OTROKE

Začetek v sredo 12. 1. 2011 17.00–19.00
(10 srečanj)
galerija Hiša sonca, Logatec

Za otroke, stare od 8 do 12. let. Mentor: akad. slikar Veljko Toman. Cena: 130 eur, možnost plačila na obroke. Prijavite se čim prej, najpozneje pa do srede, 5. 1. 2011. Če ne bo dovolj prijav, si pridržujemo pravico do odpovedi delavnic.

Org.: JSKD OI Logatec, T: 01 759 17 40,
E: oi.logatec@jskd.si.

V Rovtah gasilke iz celotne Notranjske regije

Gasilke iz Notranjske regije, kamor sodijo gasilske zveze Logatec, Vrhnika, Cerknica in Loška dolina, se zberemo vsako leto in imamo posvet z različnimi temami z gasilskega področja. Ob tem se družimo, spoznavamo, kakšno rečemo in se nasmejemo. 6. novembra letos smo se srečale v Rovtah. Posvet je organizirala Gasilska zveza Logatec, zelo lepo pa so nas pogostili gasilci iz PGD Rovte. Le malo je manjkalo, da bi nas bilo sto udeležencev.

Po predstavitvi gasilskega društva in krajevne skupnosti Rovte nas je s predavanjem na smeha poln način poučeval Oskar Neuvirt, upokojeni gasilec pirotehnik iz Malečnika na Štajerskem. Glede na to, da smo bile na posvetu ženske v večini, je s predavanjem o požarni varnosti v gospodinjstvu zelo pritegnil našo pozornost. Tako nas je seznanil, da lahko že samo goveje meso, ki se kuha v litru vode, že po dvajsetih minutah povzroči ogenj, ki je lahko visok do enega metra. Goveje meso je primerjal s svinjsko kračo, prav tako v litru vode, ki je ob vžigu dosegla le majhen ogenjček, pa tudi s fižolom, ki se je le prijel za posodo, ob tem pa prostor močno zakadil in povzročil neprijetne vonjave. Te pa so se po domu krajanov razširile tudi, ko nam je pokazal, kako se ugasne ogenj na goreči plinski jeklenki. Visok ogenj je bil pogašen v trenutku, ko ga je prekril z vlažno krpo in obenem zatisnil ventil na jeklenki. Kako preprosto je to.

Na predavanju smo seveda izvedeli še veliko več o sami varnosti, dogodkih,

Gasilke in nekaj gasilcev je z zanimanjem prisluhnilo predavanju o požarni varnosti v gospodinjstvu. (foto: arhiv GZ Logatec)

nesrečnih in srečnih pripetljajih pa tudi o samem predavatelju. Ta nas je zabaval tudi v naslednji točki. Znani kviz Najšibkejši člen je z vprašanji iz gasilke, nekaj pa tudi splošne tematike preobrazil v poučno-zabaven kviz Najšibkejša cev. V njem sta sodelovali po dve gasilki iz vsake zveze; punci iz naše gasilske zveze sta se dobro odrezali, a za zmago bi morali pokazati še nekoliko več znanja ali resnosti.

V nadaljevanju smo se seznanili z raznolikimi in pohvale vrednimi aktivnostmi gasilk po posameznih zvezah, na koncu pa smo glasovali za Slovenko leta 2010. Gasilci in predvsem gasilke smo ponosni, da je za ta naziv prvič nominirana gasilka.

Zato smo z veseljem prijeli v roke mobilne telefone in napisali sms sporočilo z vsebino: Slovenka Marinka Cempre Turk in ga poslali na 6767. Tako se lahko glasuje še vse do 6. januarja. Logaška gasilka, ki večino svojega časa namenja gasilstvu, pa naj bo to na področju izobraževanja, organiziranja, usposabljanja, operative in še marsičesa, je v veliki meri zaslužna za to, da smo gasilke danes to, kar smo. Zato si zasluži prav vsak glas, še posebej pa spoštovani naziv, za katerega je nominirana.

Prijeten večer smo zaključili ob dobrem golažu, prijetnem klepetu in poziranju za čisto pravo gasilsko fotografijo.

Katja Rupnik, Gasilska zveza Logatec

Dobrodelnost za boljši dan

Obiskovalce so pričakali z dobrotami. (foto: David kunc)

Na osnovni šoli Tabor so 13. novembra na dobrodelni prireditvi in tržnici Skupaj za boljši dan zbrali okoli 2.200 evrov. Dober namen je združil vse generacije; pri zbiranju sredstev so pomagali učenci, njihovi starši, učitelji, nekdanji učenci in celo dedki in babice. Obiskovalci so se lahko posladkali s pečenim kostanjem, po šolskih hodnikih so dišale palačinke, čaj in kruh.

Dobrodelna tržnica je ponujala pestro izbiro izdelkov, ki so jih izdelali učenci. Za zdravje smo lahko kupili tudi ognjičevo mazilo in zeliščno sol. Dogajanje se je nadaljevalo s kulturno-zabavno prireditvijo.

Šola sicer denar zbira s prošnjami za donacije podjetji ter s prostovoljnimi prispevki staršev. Zbrana sredstva bodo porabili za nadstandardne športne, kulturne in druge dejavnosti učencev.

Jerca Korčec

Previdno na cesti

S pomočnikom logaškega komandirja smo govorili o voznih razmerah pozimi pa tudi o delu policistov v letošnjem letu

Logatec je bil slab mesec pred kalendarjskim nastopom zime pokrit s snegom, tako da smo se že navadili na zimske vozne razmere. Kljub temu nekaj nasvetov pomočnika komandirja Policijske postaje Logatec Marjana Škode ne bo odveč.

Ko zmrzuje ali sneži, je treba upoštevati nekaj osnovnih načel. Hitrost vozila zmanjšajmo in prilagodimo razmeram in stanju cestišča. Povečajmo varnostno razdaljo do vozila pred nami. Zavirajmo narahlo in po potrebi postopoma. Smeri vožnje ne spreminjajmo sunkovito, saj zato začne vozilo zanašati, kar velja tudi za sunkovito speljevanje. Izberimo pravilno prestavno razmerje, ker lahko premajhna moč na pogonskih kolesih zmanjša učinkovitost vodenja vozila in onemogoči popravke smeri vožnje, prevelika pa povzroči zdrs pogonskih kolesih in zanašanje vozila.

Vozimo čim bolj enakomerno, brez premočnega pospeševanja ali zmanjševanja hitrosti. Posebej bodimo pozorni na izpostavljene dele ceste, kjer je pogosto poledica. Računajmo na daljši čas potovanja. Bodimo zbrani, predvsem pa strpni do drugih udeležencev prometu. V takih razmerah so še posebej pomembni vozniška kultura, etika in solidarnost. Na vozilu imejte ustrezne zimske pnevmatike, v njem pa zimsko opremo.

Zakon o varnosti cestnega prometa pravi, da na motornih in priklopnih vozilih ne sme biti snega, ledu, vode ali drugih snovi, ki bi vplivale na vozne lastnosti vozila ali se lahko stresale oz. razlivala z njega. Stekla in vzvratna ogledala morajo biti čista. Za neupoštevanje te določbe je predpisana kazen 120 evra, tolikšna je tudi, če vozilo ni pravilno »obuto«.

Akcija 0.0 šofer je za nami. Rezultati?

Pri 70 voznikih smo opravili preizkuse alkoholiziranosti, od teh so bili trije pozitivni, pri dveh je rezultat pokazal nad 0,76 mg alkohola v litru izdihanega zraka, pri enem kar 0,99. S poostrenimi nadzori nad psihofizičnim stanjem voznikov nadaljujemo tudi v veselem decembru. Voznike opozarjamo, naj pod vplivom alkohola ne

Ker policisti ne morejo biti vsepovsod, si pomagajo tudi takole. Od daleč se ne opazi, da policist ni pravi in voznik vožnjo upočasni. (foto: Brane Pevec)

vozijo, da bodo prazniki res minili v veselem vzdušju.

Za vzdušje mnogi poskrbijo tudi s pirotehničnimi sredstvi. Tudi pri nas?

Moteča uporaba pirotehnik v strnjenih naseljih se je v preteklih letih zelo zmanjšala. So sicer obdobja, ko je je malo več, vendar nimamo več veliko dela. Opažamo pa več ognjemetrov, ki tudi povzročajo določen hrup. Prodaja pirotehničnih izdelkov razreda 1 je dovoljena od 19. do 31.

decembra, uporaba pa od 26. decembra do 2. januarja. Ni jih pa dovoljeno uporabljati v strnjenih stanovanjskih naseljih, bližini bolnišnic, na sredstvih javnega potniškega prometa, prireditvenih prostorih. Prepovedani so prodaja, posest in uporaba pirotehničnih izdelkov razredov 2 in 3, katerih glavni učinek je pok (to so tudi petarde).

Nekaj statistike prvih desetih mesecev letošnjega leta.

Obravnavali smo 48 prometnih nesreč, v istem obdobju lani 26, ena oseba se je huje poškodovala, devet lažje. Devet prometnih nesreč pa so obravnavali policisti prometne policije, med njimi žal tudi tri, ki so se tragično končale (sopotnica na cesti proti Hotedršici, motorist na Kalcah in voznica na avtocesti pred Lomom). Kljub visokim kaznim se žal še vedno viša stopnja alkoholiziranosti pri povzročiteljih prometnih nesreč.

Kaznivih dejanj na drugih področjih (tatvine, vlomi, družinsko nasilje) je manj kot prejšnja leta. Pozna se večja prisotnost policistov na terenu, boljše sodelovanje s prebivalstvom, še bolj pomembno pa je osnovno delo policije: opazovalna služba.

Brane Pevec

Zimska oprema na vozilih

Zimska oprema na vozilih je zakonsko predpisana v času od 15. novembra do 15. marca in tudi sicer v zimskih razmerah. Vozilo je pravilno opremljeno, če upoštevamo pravilo 4 x 4:

- 4 kolesa opremimo z zimskimi pnevmatikami (oz. snežnimi verigami)
- 4 mesece (tudi dlje, če je vreme zimsko) naj bodo na vozilu
- 4 mm je najmanjši profil
- 4 leta je priporočljiva največja starost zimskih pnevmatik.

Miklavževanje v Rovtah

Otroci se decembra najbolj veselijo obiska dobrih mož. Med dobrotniki se prvi na pot odpravi Miklavž. Vreme mu že nekaj let ni bilo posebej naklonjeno, letos pa je za obisk, vsaj glede na vreme, izbral pravi čas. V domu krajanov v Rovtah ga je 5. decembra pričakala polna dvorana otrok vseh starosti, ki so mu tako pripravili prijetno dobrodošlico. Obiskovalce je pričakalo presenečenje, saj so se letos posebej izkazali otroci iz rovtarskega vrtca, ki so z vzgojiteljicami pripravili Miklavžev sejem. Prodajali so, kar so naredili in spekli. Pričakovanje gledalcev, da se bo zgodilo nekaj lepega, so povsem upravičili mladi igralci i igrico Menjava na vrhu. Da, tudi v nebesa je z računalnikom in telefonom že zašel duh tehnike in napredka. Tudi angelsko gasilsko četo imajo, ki jo vodi sveti Florijan. Še vedno pa velja, da si moraš dobrine zaslužiti, tako kot si je moral mali Jurček z dobrimi deli prislužiti krilca, da je lahko z Miklavžem poletel na zemljo. Niti razgrajški hudiči niso bili ovira za njegov prihod. Tudi peklenščki letos niso bili od muh. Zajela jih je volilna

Miklavža so pričakali ob simpatični igrici Menjava na vrhu. (foto: Metka Bogataj)

tekma. Lucifer je popolnoma pogorel, saj ga je premagala ženska. Dvoboj je skrbno spremljal avstrijski veljak Heider. Vragci so otrokom nagnali malce strahu v kosti, Miklavž pa jih je razveselil z darili in jim tako polepšal nedeljski večer. Režiserske niti so letos v roke prevzeli mladi iz Rovt.

Anja Celarc in Monika Arhar sta zelo dobro pripravili mlade igralce in dokazali, da se da narediti prireditev, ki je po vsebini in izvedbeni dopadljiva. Le malo truda je treba, pa nekaj več prostega časa in potrpežljivosti.

Metka Bogataj

Veselje je bilo pristno

Po sončnem dnevu se je 5. decembra zvečer v POŠ Vrh Svetih Treh Kraljev zbrala polna dvorana ljudi, od najmlajših do starejših. Radovedno so čakali, da pride Miklavž. Zunaj je bil mrzel zimski večer, v učilnici pa prav toplo. Najprej so zbrane ogreli učenci podružnične šole z igrico O skopuhu, ki se je zaklenil v blagajno. Režiserka, domačinka Alenka Buh je pri dramskem krožku z otroki pripravila res pravo detektivsko igrico. Bistvo le-te pa nista bila niti kraja niti hlepenje po denarju, ampak odkrivanje resničnega bogastva, prijateljstva. Po igrici so šolarji še zapeli, najmlajši pa recitali praznične pesmice. Zbrani so se razveselili prihoda Miklavža, ki je prišel v spremstvu dveh angelčkov. Parklje je očitno izgubil med potjo ali pa so bili otroci preveč pridni, da bi potrebovali še kako »vzgojno parkeljsko metodo«. Miklavž je zbrane nagovoril, nato pa otrokom razdelil darila. Nekateri korajžni, drugi malce preplašeni so prišli po svoje. Ob koncu je dobri svetnik otrokom naročil, naj bodo pridni skozi vse leto. Prireditev nas je pospremila v prijeten večer, saj je Miklavž še dolgo hodil po vasi. Vsaj tako so povedali otroci, ki

Miklavž je obiskal tudi šolarje otroke z Vrha Svetih Treh Kraljev. (foto: arhiv POŠ Vrh sv. treh kraljev)

so naslednje jutro doma našli polne peharje. Pristnega veselja, ki so ga pokazali ob darilih, bi se lahko našli tudi odrasli. Pa ne zaradi velikih daril ...

Mika, POŠ Vrh svetih treh kraljev

Prišel je z angeli in parkeljni

Kaj si pa ti dobila od Miklavža? A je tudi tebi kaj prinesel ta dobri mož? Je bila šiba tudi zraven? Si videla parkeljne? Tako so spraševali najmlajši, ko so se v nedeljo, 5. decembra, zvečer vračali domov z Medvedjega Brda, kjer nas je obiskal sveti Miklavž. Tudi letos se je potrudil in kljub svoji starosti prišel tudi k nam. Kot se spodobi, so se otroci iz podružnične šole v Žibrah posebej za ta večer pripravili in odigrali kratko dramsko igrico. Miklavž pa tudi

letos ni prišel sam. Z njim so iz nebes prileteli angeli in iz pekla prilomastili poredni parkeljni. Ti so malo ponagajali otrokom, a hujših nevednosti ni bilo, saj so bili otroci čez leto pridni, tako da parklji niso imeli veliko dela. Miklavž pa ni obdaril le otrok, spomnil se je tudi na starejše in bolne. S skromnim darilom se jim je hotel zahvaliti za njihov trud, dobra dela in pomoč. Hvala Miklavžu, ker nas je tudi letos obiskal, obdaril in nam naklonil svoj dragoceni čas. Iz srca hvala vsem dobrotnikom, ki ste pomagali priklicati Miklavža in mu pokazali pot na Medvedje Brdo.

Ana Žakelj, POŠ Rovtarske Žibře

Posladkali so se z medom

Otroci so se posladkali z medom ter spoznali čele, čebelarje in njihovo opremo

November je mesec, ki nam sončne žarke deli že zelo redko. Je čas, ko moramo poskrbeti, da bi nas gripa, prehlad, viroze čim bolj obšli. Zato v te jesenske dni Čebelarstva zveza Slovenije prinaša medene barve in slahek okus ter bogastvo medu, ki ga ustvarjajo marljive čebelarje družine in čebelarji. Čebelarstva zveza Slovenije je že četrto leto pripravila akcijo En dan med slovenskih čebelarjev za zajtrk v naših vrtcih, ki je bila 19. novembra. Akciji se vsako leto pridružujejo tudi logaški čebelarji. Otroci iz vseh enot vrtca Kurirček (centralni vrtec, Hotedršica, Rovte, Tabor in Tičnica) so zajtrkovali med domačih čebelarjev. Poleg osveščanja o zdravem načinu prehranjevanja želijo čebelarji poudariti skrb za čebelo in s tem za okolje, saj vemo, da je njihova vloga v naravi nenadomestljiva, saj so nujno potrebne za ohranjanje naravnega ravnovesja.

Čebelarji so v sklopu akcije tudi letos izdali zgibanko Čebela, moja prijateljica. V njej so si vzgojitelji, starši in otroci prebrali vse o čebeljem piku: zakaj piči čebela, ali je lahko nevaren

in kako ravnati v primeru pika. Zgibanke so prejeli vsi otroci.

V skupini Ježki je bilo še posebej zanimivo, saj jih je obiskal čebelar Tone Žakelj v čisto pravi čebelarski obleki. Otrokom je predstavil življenje čebelic od čisto majhnega jajčeca do odrasle čebele in njihov pomen za življenje. Izvedeli so, kateri so zdravilni učinki medu in drugih čebeljih izdelkov. Med se lahko uporablja namesto sladkorja, ki ne sodi med zdrava živila. S seboj je prinesel čebelarski klobuk z mrežo, ki so si ga otroci poveznili na glave. Ogledali so si tudi dom čebelic, panj in satje. Spoznali so, kako pridne in delovne so čebelice. Bili so navdušeni in mogoče je med njimi kakšen bodoči čebelar. Na koncu so otroci z vzgojiteljico Erno v zahvalo zapeli čebelarju dve pesmici in mu podarili risbico. Vrtec Kurirček Logatec se iskreno zahvaljuje logaškim čebelarjem za podarjeni med, posebno g. Žaklju, g. Papežu in g. Cepiču za predstavitev v skupinah in g. Grumu za dostavo medu. Vsem čebelarjem želimo dobre letine ter veliko zdravja in veselja v čebelarstvu.

Jožica Gantar, Vrtec Kurirček Logatec

V okviru akcije, ki jo je pripravila Čebelarstva zveza Slovenije, sta skupino Ptiki obiskala čebelarja. Seznanila sta nas z življenjem čebele, predstavila svoje delo in razkazala čebelarjeve pripomočke. Tako smo si ogledali čebelarjevo uniformo, ki jo nosijo za bolj slovesne dogodke ter delovno obleko, ki smo jo lahko pomerili. Z odgovorom na vprašanje, kje živijo čebele, otroci niso imeli težav: v panju. Z veseljem in zanimanjem smo pokukali vanj in si ogledali satnik, satnice in satovje, v katere čebele pridno nosijo medicino in cvetni prah. Ob koncu smo se posladkali z medom, ki je dober vir energije in nam bo pripomogel k še bolj aktivnemu raziskovanju in iskanju znanja.

Od našega srečanja s čebelarjema nam je najbolj ostal v spominu njun bel klobuk s širokimi kraji, s katerih je padal črn pajčolan, ki ga pri delu s čebelami varuje pred njegovimi piki. Pravi čebelar posveča čebelam vso skrb in jih ima tudi rad. Kadar je treba, jim priskoči na pomoč in jih nikdar ne prepušča usodi. Tako so tudi otrokom iz enote Tičnica pomagali pri odkrivanju življenja in dela čebel.

Mateja Corn in Petra Nagode, Vrtec Kurirček Logatec

Otroci so z zanimanjem prisluhnili čebelarjema.
(foto: arhiv Vrtca kurirček Logatec)

Tudi najmlajši so spoznali, od kje pride med.
(foto: arhiv Vrtca kurirček Logatec)

Obisk čebelarja

19. novembra, na dan akcije slovenskih čebelarjev, sta skupino Metulji v enoti Tabor logaškega vrtca kurirček obiskala čebelar Peter Fortuna in Ivanka Fortuna, Maksova stara starša. Čebelar nam je pripovedoval o čebelah in vlogi čebelarja. Prinesel nam je satje, otroci so tipali, opazovali in s prstom poskušali med.

Oblekel in predstavil nam je obleko čebelarja, ki so jo otroci tudi pomerili. Ob odhodu nam je gospa Ivanka razdelila lončke z medom, ki smo jih bili zelo veseli.

*Ivanka Godina in Blanka Laurih,
Vrtec Kurirček Logatec*

Zmajčki na 112

Otroci iz vrtca, iz skupine Papirnatih zmajčkov so oktobra dobro spoznali delo različnih reševalcev, ki prihitijo na pomoč ob nesrečah. Spoznali so, kakšne nesreče nas lahko doletijo in kako ravnati v takih primerih. Najbolj so bili navdušeni nad gasilci. Vzgojiteljica Irena, ki je v tem mesecu pogosto prihajala v skupino, je tudi prava gasilka. Zato jim je prav nazorno prikazala delo gasilcev. Otroci so videli, otipali in pomerili gasilsko obleko ter pripomočke, ki jih ima vsak gasilec pri sebi, ko hiti v akcijo. Rokovali so z gasilskimi cevmi, ročnikom in trojakom. Irena jim je prikazala del gasilske vaje, v kateri so videli, da morajo biti gasilci zelo hitri in natančni. Sami pa so sodelovali pri vaji evakuacije v vrtcu. Ob alarmu, ki je naznanjal požar, so morali čim prej mirno zapustiti vrtec. V telovadnici so preizkušali svojo hitrost in natančnost v gasilskih vajah. Opremljeni so bili kot pravi gasilci, z oznakami vodarjev, cevarjev, selov in strojnikov. Primerjali so, katera skupina je bolj spretno opravila svojo nalogo. Obiskali so tudi gasilski dom, kjer so jim razkazali opremo, vozila in jim dovolili, da so preizkusili vodni gasilni aparat. V igralnici so z vzgojiteljicami oblikovali reševalni kotic. Iz odpadnih kartonskih škatel, ki so jih pobarvali rdeče, so izdelali veliko gasilsko vozilo, v katerem se je lahko igralo več otrok hkrati. Izdelali so tudi opremo za vozilo. Ker pa vemo, da morajo pri reševanju pomagati zdravniki reševalci in policisti, so z vzgojiteljicami izdelali reševalno in policijsko vozilo ter center za obveščanje, na katerega se je treba najprej obrniti, ko potrebujemo pomoč. Prav vsi otroci poznajo telefonsko številko

Papirnatih zmajčki iz Tičnice na obisku pri gasilcih PDG Tabor. (foto: Mira Oblak)

na katero pokličemo reševalce: 112, otroci pa so k njej dodali: gasilci so doma. Spoznali so, kako naj poteka pogovor s centrom za obveščanje; da se morajo najprej predstaviti, povedati, kaj in kje se je zgodilo, in če se je kdo poškodoval. V reševalnem koticu so izvajali prave reševalne akcije v katerih so reševali ponesrečence in njihovo imetje iz poplav, požarov, potresov in orkanskih neurij. V pogovorih so spoznali, kako se moramo obnašati, da se v vsakdanjem življenju ne poškodujemo, da znamo varovati sebe in druge. Da pa bi spoznali vlogo policistov pri pomoči v ne-

srečah, so v vrtec povabili policista Blaža Aliča, ki jih je spremljal na sprehod ob bližnji prometni cesti. Skupaj z njim so utrdili znanje in spretnosti, potrebne pri hoji ob prometni cesti in prečkanju prehoda za pešce. Povedal jim je, kako policisti pomagajo pri reševanju prometnih ali drugih nesreč. Za konec pa so smeli pogledati tudi v interventno policijsko vozilo. Prav lepo so se imeli Papirnatih zmajčki v mesecu požarne varnosti. Vsak dan so se igrali in spoznavali zelo pomembna pravila, ki jih bodo znali uporabiti pri varovanju sebe in drugih.

Mira Oblak, Vrtec Kurirček Logatec

Plavalna urica

Otroci iz Miklavževega vrtca Logatec, skupine Balončki, so se 18. novembra skupaj s starši zbrali v Zapolju. S plavalno šolo Ščuka smo se namreč dogovorili za vodeno uro v vodi, ki sta jo pripravila Gregor Prezeli in Janez Mihevc. Ura je bila razdeljena na dva dela. Najprej so otroci v vodi naredili nekaj vaj (se ogreli), potem so se jim pridružili še starši, s katerimi so skupaj premagovali ovire na poligonu v vodi, se vozili po toboganu, plavali z različnimi rekviziti, pihali žogice ... Otroci so ob zaključku s težavo zapustili bazen, saj jim je bila dejavnost, po nasmejanih obrazih sodeč, zelo všeč. V imenu staršev in otrok se zahvaljujemo plavalni šoli Ščuka za brezplačen vstop na bazen in sproščeno, veselja polno urico v vodi, Gregorju in Janezu pa za vodenje.

Besedilo in foto:

Mojca Demšar, Miklavžev vrtec Logatec

Miklavževe stojnice v družbi prvih snežink

Na trgu pred cerkvijo sv. Nikolaja je bil 26. novembra že tradicionalni Miklavžev sejem. Na eni izmed stojnic so svoje izdelke prodajali tudi učenci podaljšanega bivanja iz OŠ 8 talcev Logatec. Na bogato založeni stojnici so obiskovalci med drugim izbirali med ročno izdelanimi voščilnicami, dekorativno zavitimi beležnicami, okraski za novoletno jelko, potiskanimi vrečkami iz blaga, obeski za ključe, novoletnimi aranžmaji iz mahu ter antistresnimi žogicami. Mimoidoče je najpogosteje pritegnila na blago natisnjena družabna igra Človek ne jezi se. Kljub temu da je narava prav ta dan postregla s prvim močnim sneženjem, je stojnico obiskalo veliko ljudi in smo tako z obiskom kot z izkupičkom zelo zadovoljni.

Maja Mihelič, OŠ 8 talcev, foto: Urška Špeh

Skupaj za boljši dan na osnovni šoli Tabor

Otroci so večino praznično obarvanih izdelkov prodali na šolski tržnici v okviru dobrodelne prireditve. Kot je povedala Silva Debevc Kranjc iz svetovalne službe na Osnovni šoli Tabor Logatec so zelo zadovoljni z obiskom prireditve in z višino zbranega denarja, ki so ga namenili šolskemu skladu. Z nakupom nekaj ročno izdelanih voščilnic, ki so mu jih otroci prinesli v prostore občine, je v sklad prispeval tudi župan Berto Menard. Podpira namreč otroško ustvarjalnost ter prizadevanja posameznikov in skupnosti po solidarni pomoči. (besedilo in foto: Romana Hribar, občinska uprava)

V soboto, 13. novembra, se je na naši šoli od 16. ure dalje odvijala dobrodelna prireditev z naslovom Skupaj za boljši dan. Na tržnici smo lahko kupili izdelke učencev in drugih, kot so čestitke, svečke, zeliščne soli, čipke ... Denar, ki smo ga tako zbrali, bomo namenili za šolski sklad. Velika gneča je bila pri stojnici s palačinkami in kolački, zunaj pa smo se sladkali s kostanjem. Telovadnica se je ob petih, ko se je začela kulturno-zabavna prireditev, napolnila do zadnjega kotička. Spremljali smo nastope učencev, nekdanjih učencev in učiteljev ter celo nastop dedka in vnuka s harmoniko. Predstavili sta se tudi naši podružnici iz Hotedršice in Rovtarskih Žibrš. Vsem nastopajočim smo namenili bučen aplavz in jih s tem nagradili za njihov trud. Sobotno popoldne, ki smo ga preživeli skupaj, dokazuje, da znamo skupaj poskrbeti za boljši dan, zato se zahvaljujemo vsem, ki so tako ali drugače sodelovali na prireditvi, za njihov prispevek in trud.

Brigita Gantar, 9. b, OŠ Tabor

Obiskali smo upravni center

3. december je rojstni dan velikega Franceta Prešerna, na OŠ Rovte pa smo se letos odločili, da bo ta dan obarvan predvsem glasbeno. V Logatcu smo se udeležili glasbene matineeje. Pred tem pa smo si z učenci nižjih razredov na povabilo tamkajšnjih zaposlenih ogledali nov upravni center. Sprejela nas je prijazna uslužbenka Romana Hribar, ki nas je popeljala po veliki stavbi in nam ogled popostrila s prijetnim pripovedovanjem. Kar nekaj staršev naših otrok dela v tej stavbi. Na mizah so nas čakali sladki prigrizki in bonbončki, ki so jih otroci z veseljem pojedli. Srečali smo se s pravkar izvoljenim županom Bertom Menardom, ki nas je prijazno sprejel in nam namenil nekaj besed. Tako so naši najmlajši eni prvih, ki so imeli priložnost govoriti z novim županom. Z veseljem se je odzval našemu vabilu, naj nas obišče. Renata Gutnik pa nam je v besedi in sliki izvrstno predstavila občino Logatec. Sedeti smo smeli celo v dvorani, ki je namenjena najbolj pomembnim sestankom in odločitvam v naši občini. Izvedeli smo veliko novega, tudi to, da je črtasti medvedek posebna vrsta metulja, ki domuje samo na naših koncih. Pohvaliti moramo res dobro pripravljen obisk in vodenje, predvsem pa zelo prijazen sprejem in odnos zaposlenih do nas.

Besedilo in foto: Metka Bogataj, OŠ Rovte

Društvo upokojencev na martinovanju

Tudi letos je Vinko organiziral izlet Društva upokojencev Logatec v Dravinjsko dolino. 12. novembra smo se okrog 11. ure pripeljali v Slovenske Konjice, mesto vina in cvetja. Peljali smo se nad mesto, na posestvo Škalce, za katerega skrbi podjetje Zlati grič. Vodička nas je popeljala po novi kleti, ki so jo po 10-letnem projektiranju izdelali lani in se nahaja ob vznožju vinogradov. Sodoben objekt, velik 3.500 kvadratnih metrov, je večinoma pod zemljo, tako da kar najbolj ohranja ambient vinorodne pokrajine. Klet je opremljena z najsodobnejšo tehnologijo za pridelavo vrhunskih vin. Tako vina poudarjeno ohranjajo vso svežino, sortnost in aromo in hkrati značilnosti lokalnih vinorodnih leg. Tem daje svojstven pečat mešanica alpsko-panonskega podnebja v zavetju pohorskega pogorja. V trgovini smo lahko kupili njihovo vino, cenjeno tudi v tujini. V posebnem prostoru smo imeli pokušino treh vrst vin. Po ogledu vinske kleti smo se odpeljali v Dražo vas. V gostilni Marguč pri Inotu so nam postregli z obilnim kosilom in toplo malico. Martinovanja brez vina in plesa ne more biti, zato je bil z nami tudi godec in pevec. Sredi popoldneva je sv. Martin krstil vino in razpoloženje je bilo vedno boljše. Ljudski rek pravi: Kadar je najlepše pojdi domov. In tako smo naredili. Martinovanje nam bo ostalo v lepem spominu.

Besedilo in foto: Marinka Petkovšek

November v Domu starejših Logatec

V domu nam ni dolgčas. (foto: arhiv DS Logatec)

V tem mesecu smo praznovali rojstne dneve stanovalcev, rojenih v oktobru. Organiziran je bil prevoz na sejem v Logatec. Tudi letos smo po oddelkih praznovali martinovo. Na harmoniko nam je igral Franc Jeraj. V kuhinji so nam pripravili dobro pecivo in seveda tudi novo vino. Tako nam je dan vsem skupaj hitreje minil.

Iz kmetijske zadruge je bila pri nas gospa Ana Ogorelec. Imela je predavanje o sadju v naši prehrani. Povedala nam je, koliko vrst jabolk imamo pri nas in kakšno je vsako jabolko. Tudi za pokušino nam jih je dala. Jabolko je zelo dober sadež in veliko se jih poje. V resnici pa tudi ne vemo imena za vsa jabolka.

Kot vsako leto smo tudi letos izdelovali adventne venčke. Ves material so priskrbeli naši zaposleni. Delo je potekalo v prostori delovne terapije. Bilo je kar veliko stanovalcev. Nekateri so naredili adventni venček, spet drugi so pomagali pripraviti vejice. Naše delovne pomočnice so naslednji dan venčke okrasile s storži in orehovimi lupinicami zlate in srebrne barve. Ob koncu so venčkom dodale še pentlje. Venčki so gotovi in prav lepi.

Ivanka Pečenik, Dom starejših Logatec

Napovednik

21. 12., 19.00 3. nastop učencev GŠ Logatec v šol. letu 2010/2011, v dvorani GŠ Logatec. Org.: GŠ Logatec, 01 759 07 30.

23. 12., 17.00 Prireditve ob dnevu samostojnosti in enotnosti Zdaj in minuli čas, v Domu krajanov Rovte. Org.: KD Žarek Rovte. Nastopajo: klarinetisti Pihalnega orkestra Logatec z dirigentom Marjanom Grdadolnikom, igralska skupina, plesna skupina in deklamatorji.

31. 12., 19.00 Tradicionalna silvestrska predstava: Kuhna, v Narodnem domu Logatec. Vstopnice so na voljo v recepciji Upravnega centra Logatec in knjigarni DZS na Tržaški 19, Logatec. Org.: Občina Logatec, renata.gutnik@logatec.si.

10. 1., 20.00 Razstava plakatov Aleše Čuk Antičević in Petre Blejč FESPA, 4-barvni sitotisk, v galeriji Hiša sonca v Logatcu. Na ogled do 21. 1. med delavniki od 9. do 16. ure. Org.: JSKD OI Logatec, 01 759 17 40.

25. 1., 19.00 Slikarska razstava Polone Pivk-Mihevč, v galeriji Hiša sonca v Logatcu. Na ogled do 15. 2. med delavniki od 9. do 16. ure. Org.: JSKD OI Logatec, 01 759 17 40.

29. 1., 9.00 Predtekmovalno za državno prvenstvo Mažoretne in twirling zveze Slovenije, v večnamenski dvorani v Logatcu. Org.: MTZS, twirlingsport_slo@yahoo.com.

30. 1., 10.00 Tekmovalno v teku na smučeh za Pokal Geoplin in Pokal Valkarton Logatec, Tičnica, Logatec. Org.: TSK Valkarton Logatec, info@tsklub-valkarton.si.

31. 1., 19.00 Podelitev priznanj na področju športa v občini Logatec, v Narodnem domu Logatec. Org.: Občina Logatec, renata.gutnik@logatec.si.

4. 2., 10.00 Matineja za osnovnošolce ob kulturnem prazniku: koncert Pihalnega orkestra Logatec, v večnamenski dvorani v Logatcu. Org.: KD Pihalni orkester Logatec, info@godba-logatec.si.

4. 2., 19.00 Podelitev februarjskih priznanj občine Logatec, v Narodnem domu Logatec. Org.: Občina Logatec, renata.gutnik@logatec.si.

16. 2., 17.00 Dan plesa, območno srečanje plesnih skupin iz občin Logatec in Cerknica, v Narodnem domu Logatec. Org.: JSKD OI Logatec, 01 759 17 40.

Zahvala

Jožef Kobal

10. 4. 1936–15. 11. 2010

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje ter darovano cvetje in sveče.

Posebej se zahvaljujemo Komunalnemu podjetju Logatec, pevcem in gospodu župniku.

Žalujoči

Zahvala

*Spomin ...
Edini, ki ostane
močan nad vsem,
edini cvet, ki ne ovane,
edini val, ki se ne razbije,
edina luč, ki ne ugasne.*

**Muharem
Medjedović – Harko**

20. 5. 1956–28. 11. 2010

Ob izgubi moža, očeta, brata, dedka, svaka in tasta se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Posebej pa se za pomoč zahvaljujemo dr. Katarini Turk in dr. Andreji Turk Šverko, patronažni sestri Indiri, torakalni kirurgiji, osnovni šoli 8 talcev ter Irmi Šubković-Kličić.

Hvala vsem, ki ste bili z nami in ste nam stali ob strani.

Družina Medjedović

Zahvala

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre –
le daleč, daleč je ...*

Zvonka Nartnik

1. 1. 1968–19. 11. 2010

V cvetu življenja je prag večnosti prestopila naša ljubljena hčerka, sestra, žena in mamica. Iskrena hvala vsem, ki ste ji v življenju, še posebej pa med njeno boleznijo, pomagali, jo bodrili z besedami upanja in ter jo telesno in duhovno zdravili.

Prisrčno se zahvaljujemo vsem vam, ki ste Zvonki in nam na kakršen koli način izkazali pozornost in bili z nami v težkih trenutkih.

Žalujoči domači

Zahvala

Jože Brenčič

1937–2010

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje ter darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se tudi Lovski družini Logatec pod vodstvom g. Vinka Vidmarja za lep pogrebni obred, Prosto-voljnemu gasilskemu društvu Logatec, Komunalnemu podjetju Logatec, gospodu župniku Janezu Komparetu, osebju ZD Logatec, zdravnicama Damjani Palčič Berce in Katarini Turk ter Onkološkemu inštitutu Ljubljana.

HVALA vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in ste bili z nami.

Vsi njegovi

Novo v knjižnici

LEPOSLOVJE Slovensko

***DEMŠAR, Avgust: Evropa (krim. r.)**
EROS: Psi
FRITZ, Ervin: Dolgi pohod (poezija)
JEVŠNIKAR-Hočevar, Mateja: Zmenki (poezija)
***LAINŠČEK, Feri: Peronarji**
LEMAIČ, Vesna: Odlagališče
***MAKAROVIČ, Svetlana: Saga o Hallgerd (kratka proza)**
MAUER, Neža: Sama sva na svetu – ti in jaz (poezija)
MLINAR, Rudi: Šepetanje lip: roman o Ksaverju Mešku (biografski r.)
NOVAK, Herman: Radeče, moj drugi dom ali Učitelj s šestimi razredi osnovne šole (avtobiografski r.)
***OSTI, Josip: Objemam te in poljubljam v vseh barvah Marca Chagalla (poezija)**
PO ravnici navzgor. Literarni opus Ferija Lainščka; Evidence in refleksije (dramatika)
***REZMAN, Peter: Pristanek na kukavičje jajce: v treh slikah**
***ROZMAN, Andrej: Passion de Pressheren (dramatika)**
VINCETIČ, Milan: Pobeglo morje = Vujšlo mordje (kratka proza)
***ZAVADLAV, Zdenko: Pozna spoved: iz dnevnika slovenskega oznovca (spomini, dnevnik)**
***ZUPANČIČ, Tadej: Nekje drugje: 19 let v Londonu: kolumne, kritike, blogi (spomini, dnevnik)**
Tuje
***BAJAJA, Antonin: Po volčje: (romanet o volkovih, ljudeh in naravnih pojavih)**
D'ALESSANDRO, Jacquie: Polnočno zapeljevanje
DENEMARKOVÁ, Radka: Denar od Hitlerja: (poletni mozaik)
DODD, Christina: Skoraj zaljubljen
DODD, Christina: Tesno ob tebi
DYER, Geoff: Joga za ljudi, ki se jim je ne da početi (potopisni r.)
***ERICKSON, Carolly: Zadnja žena Henrika VIII. (zgod. r.)**
ERICKSON, Carolly: Skriti dnevnik Marije Antoniette (zgod. r.)
GAIMAN, Neil: Nikolijke (zf)
GLAVINIC, Thomas: Delo noči
***HEMINGWAY, Ernest: Velika reka z dvema srcema: izbrana kratka proza (kratka proza)**
***HYVERNAUD, Georges: Kost in koža (kratka proza)**
KAFKA, Franz: Pisma Mileni Jesenski (pisma)
LAURENS, Stephanie: Škandalova nevesta
***LITTELL, Jonathan: Sojenice**
***MAGRIS, Claudio: Na slepo (zgod. r.)**
MILIČ, Radovan: Ko pamet zamuja
MUSSO, Guillaume: Kaj bi brez tebe?

OBAMA, Barack: Sanje mojega očeta: zgodba o rasi in dediščini (spomini, dnevnik)
***PATTERSON, James: 9. razsodba (krim. r.)**
PATTERSON, James: Odštevanje v katedrali (krim. r.)
PEARSON, Allison: Mislim, da te ljubim
PENNAC, Daniel: Primer grešnega kozla (krim. r.)
PENNAC, Daniel: Šolske bridkosti
PERIŠIČ, Robert: Naš človek na terenu
PHILLIPS, Susan Elizabeth: Zakaj prav ti?
PIRINČIČ, Akif: Felidae (krim. r.)
QUICK, Amanda: Alkimist
SAVIANO, Roberto: Lepota in pekel: (zapisi 2004-2009) (spomini, dnevnik)
SOMOZA, José Carlos: Votlina idej (krim. r.)
***STYRON, William: Vidna tema: izpoved o depresiji (spomini, dnevnik)**
***TIKKANEN, Märta: Veliki lovec**
***WARHOL, Andy: Filozofija Andyja Warhola: od A do B in spet nazaj (spomini, dnevnik)**
***YOUNG, William: Koliba**
***YOURCENAR, Marguerite: Severni arhivi (zgod. r.)**

STROKOVNA LITERATURA

Splošno
***GLOBOČNIK, Damir: Pavliha 1870: Levstikov satirični list**
VEBER, France: Znanost in vera: vedoslovna študija
Filozofija
ARISTOTELES: Politika
ROŠKER, Jana S.: Odnos kot jedro spoznanja: kitajska filozofija od antičnih klasikov do modernega konfucijanstva
SAFRANSKI, Rüdiger: Mojster iz Nemčije: Heidegger in njegov čas
SHAH, Idries: Modreci z vzhoda: sufijske zgodbe
TROHA, Tadej: Niti čudeži niti čudež
Mejne znanosti
MIŠKA, Ajra: Dotik večnosti: angelova pripoved
POGAČNIK, Marko: Draga zemlja, kako ti gre: izziv leta 2012: 59 temeljnih kamnov miroljubne Zemljine civilizacije: knjiga, ki ustvarja energijsko polje
Psihologija
MURPHY, Joseph: Izkoristite moč svoje podzvesti ter ustvarite čudovito prihodnost
PEASE, Allan: Zakaj moški hočejo seks in ženske potrebujejo ljubezen: razkrivamo preproste resnice
***REBULA-Tuta, Alenka: Sto obrazov notranje moči: meditacije**
STARČ, Radovan: Zdravje in poslovna uspešnost skozi meditacijo: izkušnja Hetema Ramadanija

Etika

***ON živi: 25 vprašanj o bioetiki**
URBANJA, Jože: Ljubiti in živeti
Sociologija
BERNIK, France: Spektrum ustvarjalnosti: od umetnosti in kulture do znanosti
ENSLER, Eve: Čustveno bitje sem: skrivno življenje deklet po vsem svetu
***KOVAČIČ Peršin, Peter: Vrnitev k Itaki: Slovenci v procesih globalizacije (Rožančeva nagrada 2010)**
KURSPAHIČ, Kemal: Zločin ob 19:30: balkanski mediji v vojni in miru
Politika
ESTULIN, Daniel: Gospodarji senc
GENTILE, Emilio: Fašizem: zgodovina in interpretacije
PETEK, Miro: V Sovinem gnezdu
***POLITKOVSKAJA, Anna: Samo resnica: izbrani članki**
VODOVNIK, Žiga: Anarhija vsakdanjega življenja: zapiski o anarizmu in njegovih pozabljenih pritokih
Gospodarstvo
ROUBINI, Nouriel: Gospodarska kriza: napoved prihodnjih finančnih zlomov
Pravo
OSNOVE gospodarskega pogodbenega in statusnega prava
RIBIČIČ, Ciril: Človekove pravice in ustavna demokracija: [ustavni sodnik med negativnim in pozitivnim aktivizmom]
ŠKRUBEJ, Katja: Pravo v zgodovini s poudarkom na razvoju na današnjem slovenskem prostoru: odlomki virov s komentarji
Pedagogika
JAY, Roni: 10 najpomembnejših stvari, ki jih lahko naredite za otroka
***JULL, Jesper: Družine z najstniki: ko vzgoja odpove**
Narodopisje
***SCHNEIDER-Flaig, Silke: Veliki novi bonton: primerno vedenje za vsako priložnost**
Biologija
ENGDAHL, William: Semena uničenja: prikrit načrt genskega spreminjanja
Alternativna medicina
BREWER, Sarah: Premagovanje visokega krvnega tlaka: popolni dopolnilni zdravstveni program
HELMIS, Margot: Bučno olje: za naravno zdravljenje: trajno uravnavanje holesterola v krvi, preprečevanje in zdravljenje sečil, recepture za telesno nego
OSTAN, Iztok: Osnove upravljanja s človeškimi viri. 1. Ko zdravlja odpovedo: [knjiga o krepitvi življenjske moči]
WEINHOFEN, Jürgen: Aloe vera: zdravilne moči puščavske rastline za zdravje in lepoto

Gospodinjstvo

KOGOVŠEK, Andreja: Striženje in oblikovanje pričeske: učbenik za modul Striženje v programu Frizer: priročnik
Management
KIYOSAKI, Kim: Bogata ženska: vlaganje za ženske
RAČNIK, Marjan: Postani najboljši vodja
RUGELJ, Samo: Za vsako besedo cekin?: slovensko knjižno založništvo med državo in trgom
SQUIRES, Claire: Trženje literature: ustvarjanje sodobne književnosti v Veliki Britaniji
ŽIŽEK, Primož: Outernet: [preobrat v poslovanju na internetu]
Računalništvo
ŠULER, Rok: Spoznajmo CorelDraw X5
ŠULER, Rok: Spoznajmo Outlook 2010
Fotografija
JUVAN, Manca: Neobičajna življenja: Afganistan 2003-2009
Glasba
CAPONE, Phil: Zbirka akordov za kitaro: več kot 500 akordov za rock, blues, soul, country, jazz in klasiko
Alpinizem, gornštvo
GROŠELJ, Viki: Gola gora: Nanga Parbat, 8125 m
VOŠANK, Milan: Gora je kakor ženska: zgodbe iz popotne beležnice
Jezikoslovje
LOWNDES, Leil: Umetnost pogovarjanja: 92 nasvetov, kako uspešno navezati stike in kramljati z ljudmi
Literarna teorija
CAMUS, Albert: Proti neredu sveta: kritični spisi
CIRIL Kosmač: 1910-1980: tisti pomladni dan je bil lep: dokumenti, pisma, črtice, pričevanja
ZADRAVEC, Franc: Satira in groteska v slovenski literaturi: študije o slovenski književnosti
Zgodovina - Slovenija
GRDINA, Igor: Svetovna vojna ob Soči. 1. Evropski zaplet
ŠTUHEC, Marko: Besede, ravnanja in stvari: plemstvo na Kranjskem v prvi polovici 18. stoletja
Biografije
BELAR, Albin: Albin Belar: pozabljen slovenski naravoslovec
KARLIN, Alma M.: Sama: iz otroštva in mladosti
NABOKOV, Vladimir Vladimirovič: Govori, spomin: premlajena avtobiografija
***Še posebej priporočamo.**
Privoščite si prijetne, udobno tople in prijazne zimske večere v dobri družbi izjemnih zgodb.

Maja Gregorič,
Knjižnica Logatec

SILVESTROVANJE V LOGATCU 2010

**VABLJENI NA VESELO DRUŽENJE
NA PRELOMU IZ STAREGA V NOVO LETO**

Silvestrovanje pod šotorom na parkirišču za Krpanom:

17.00 - zabavni program za najmlajše:
predstava Dedkov pridnomet in obisk dedka Mraza

22.00 - veselo novoletno vzdušje
z glasbeno skupino Oaza, vse tja do 3.00 zjutraj

Nekaj minut pred polnočjo vas bo nagovoril in vam voščil srečno novo leto
logaški župan Berto Menard.

19.00 - tradicionalna silvestrska predstava
v Veliki dvorani Narodnega doma:

• komedija Kuhna z Violeto Tomič in Dragom Milinovičem.

Vstopnice so naprodaj v Upravnem centru Logatec,
Tržaška cesta 50 A in Knjigarni DZS, Tržaška cesta 19, Logatec.

Na Silvestrovanje v Logatcu 2010 vas vabita
Tekaški smučarski klub Valkarton Logatec,
organizator silvestrovanja pod šotorom,
ter Občina Logatec, organizatorka silvestrske predstave.

SREČNO 2011!

Otroška predstava in silvestrovanje pod šotorom v primeru izredno slabega vremena odpadeta.

SPECIALIZIRANA TRGOVINA S PIROTEHNIČNIMI IZDELKI

SIGNAL

PIROTEHNIKA

Obrtna cona 25, Logatec

SPLETNA TRGOVINA
www.signal-pirotehnika.si

NE ZAMUDITE!

NORI IZDELKI, ZA NORE PRAZNIČNE DNI!

URNIK

od 1. do 17. decembra

15.00 - 19.00

od 20. do 31. decembra

8.00 - 19.00

ob sobotah

8.00 - 13.00

nedelja

19. in 26. december

9.00 - 12.00

Varna uporaba pirotehnike

Uporaba pirotehničnih izdelkov v prazničnih dneh mora biti nam in someščanom ali sovaščanom v veselje, ne pa da je vzrok zdravstvenih poškodb, uničevanja premoženja, ustvarjanja zamer pri sosedih zaradi hrupa in plašenja živali ter nadlegovanja in ogrožanja naključno mimoidočih ali zbranih na proslavljanju na prostem.

Držimo se nekaj več kot nujnih pravil:

- Bodimo vzor pravilne uporabe pirotehničnih izdelkov svojim otrokom, saj njihov občutek za nevarnost še ni dovolj razvit.
- Pirotehnične izdelke uporabljamo na primernih mestih, kjer je dovolj prostora, nikoli pa v množici ljudi, med hišami, v bližini bolnic, vrtcev ali električnih daljnovodov in na podobnih krajih.
- Pirotehničnih izdelkov nikoli ne spreminjamo ali kombiniramo med seboj, saj jih uvrščamo med eksploziv. Ne izzivajmo nesreče.
- Pirotehnične izdelke kupujemo le v trgovinah, nikoli ne na ulici, saj bomo le tako prepričani, da uporabljamo varne izdelke, z navodili za uporabo, ki jih seveda skrbno preberemo in se jih držimo.

Želimo vam lepe praznike ter srečno Novo leto!

Signal Pirotehnika

Novim izzivom naproti

Bliža se konec leta, čas, ko ocenjujemo opravljeno delo. Dolnjelogaški gasilci ugotavljamo, da smo bili letošnje leto, kot že več zadnjih, zelo delovni in tudi uspešni. Rekordnega števila intervencij sicer ne bomo beležili; je kar prav tako. Smo pa do zdaj ukrepali v 32 primerih. Največkrat, sedemkrat, smo gasili vozila, od osebnih do tovornih in avtobusov. Po pogostosti sledijo tehnične intervencije, travniški in dimniški požari, požari stanovanjskih in gospodarskih objektov ter posredovanja v prometnih nesrečah. Po obsežnosti pa prednjačijo jesenske poplave v občini, ki so nas zaposlovale tri dni.

Vsaki intervenciji sledi temeljita analiza. Kažejo, da ukrepamo hitro in uspešno ter tako učinkovito zmanjšujemo nastalo škodo. Naši uspehi so zagotovo posledica dobrega in stalnega strokovnega izpopolnjevanja, ki mu namenimo veliko prostega časa. Vsako prvo nedeljo v mesecu pripravimo redno vajo, letos smo večkrat imeli dodatna usposabljanja iz tehničnega reševanja in prve pomoči. Ponosni smo, da se nam v zadnjem letu na vajah in intervencijah aktivno pridružujejo operativne članice. Pet naših operativcev pa je letos pridobivalo znanja iz različnih gasilskih specialnosti v republiškem centru za izobraževanje na Igu.

Za učinkovito delovanje poleg dobre pripravljenosti potrebujemo ustrezno tehnično in zaščitno opremo. Lahko rečemo, da smo primerno opremljeni. A oprema se stara in izrabi. Zato smo že lani začeli z aktivnostmi za zamenjavo najstarejšega

Gasilci zbirajo sredstva za ureditev nadvozja novega vozila. (foto: PGD Dolnji Logatec)

vozila, kombinirca GVC 16/24, starega že 26 let. Z velikim finančnim prispevkom Občine Logatec in angažiranjem članstva smo zbrali dobrih 93 tisoč evrov za nakup podvozja za novo tovorno gasilsko vozilo GVC 16/25, ki smo ga prevzeli 26. novembra. Nadvozje naj bi, če bo šlo po načrtih, izdelali do konca marca. Vozilo bo opremljeno s sodobno opremo. Novo vozilo z bistveno boljšimi zmogljivostmi ter sodobna tehnično-reševalna oprema sta velik izziv in obveznost, da s strokovnim delom nadaljujemo tudi v prihodnje. Ker nam do zelenega cilja primanjkuje še nekaj sredstev, se, dragi krajani Logatca, na vas obračamo s prošnjo, da nas po svojih močeh podprete in si s tem zagotovite ve-

čjo požarno varnost v svojem bivalnem in delovnem okolju. Tudi letos vas bodo med prazniki obiskali člani in članice društva z gasilskim koledarjem. Povprašajte jih za nasvet, na katerega vam bodo strokovno odgovorili. Zelo veseli pa bomo vašega prispevka za nakup novega vozila. Sredstva lahko vročite članom ali jih nakažete na naš TRR št. 02025-0010855374. Še vedno pa lahko dolnjelogaškemu društvu namenite do 0,5 odstotka odmerjene dohodnine.

Zahvaljujemo se vam za podporo in obljubljam, da bomo še naprej delovali v službi ljudstva – NA POMOČ!

Lado Korenč, PGD Dolnji Logatec

Vesele praznike in srečno 2011

adriaplin

Zemeljski plin za vse generacije. www.adriaplin.si

Precej topel in moker november, po podatkih agencije za okolje peti najbolj moker november, odkar od 1851. v Ljubljani spremljajo vreme – se je v zadnjih dneh hitro prelevil v pravo zimo. Vremenoslovci so za jutro 26. novembra napovedovali od 5 do 15 centimetrov snega. Zvečer ga je bilo na Martinj hribu že 33 centimetrov, pa še ni nehal padati. Tudi nedeljska pošiljka snega (28. novembra) je bila zajetna, skupaj ga je bilo 45 cm. Bilo bi ga še več, a se je dan prej zaradi toplega vremena dodobra sesedel. Sneženje se je nadaljevalo v sredo, ko je višina snežne odeje presegla pol metra. Kot kaže, bo tako tudi v prihodnjih tednih, saj izračuni večine vodilnih svetovnih meteoroloških centrov za južno Evropo in severno Sredozemlje (posebej Balkan) napovedujejo razmeroma ostro zimo. Torej je precej verjetno, da bomo tudi pri nas imeli pravo zimo.

Besedilo in foto: Marjan Papež

Kmetija Kranjc
 Kalce 7
 1370 Logatec
 tel.: 031 758 222

Vsem zvestim kupcem svežega mleka se zahvaljujemo za izkazano zaupanje, obenem pa v zahvalo za zvestobo nudimo **20 % PRAZNIČNI POPUST**, od 20. 12. 2010 do 20. 1. 2011, ob nakupu mleka s ključkom.

Ključek lahko kupite in napolnite vsako soboto med 10. in 12. uro pri mlekomatu, za ostale termine pa lahko pokličete na tel.: 031 758 222.

Želimo vam vesele božične praznike in srečno novo leto.

Naročnik: Marjan Kranjc, Kalce 7, Logatec.

NUDIMO NOVE STORITVE ZA BOLJ KAKOVOSTNO BIVANJE V DOMAČEM OKOLJU:

- Vse dni v tednu vam pripeljemo na dom kosilo (možnost različnih diet) po ceni 6,14 EUR.
 - Fizioterapija
 - blaženje bolečin, razgibavanje, rehabilitacija po poškodbah in kapeh, ...
 - Delovna terapija
 - prilagoditev domačega okolja za povečanje samostojnosti,
 - svetovanje pri izbiri pripomočkov za samostojno izvajanje dnevnih aktivnosti (obuvanje, oblačenje, hoja, ...), nekatere pripomočke tudi izposojamo.
 - Pranje perila, tudi kose večjih dimenzij (pralne prešite odeje, ...)
- Na podlagi vaših želja vam bomo z veseljem pripravili ponudbo. Na nas se lahko obrnete osebno ali po telefonu, od ponedeljka do petka med 8. in 14. uro, ali e-pošti.

Podrobnejše informacije najdete tudi na naši spletni strani www.ds-logatec.si.

Dom starejših Logatec,
 Gubčeva 8 a,
 1370 Logatec
 telefon: 01 750 80 80,
 e-pošta: info@ds-logatec.si

Naročnik: Dom starejših Logatec, Gubčeva 8 a, Logatec.

EKSPRES DOSTAVA **BREZPLAČNO!**

Izjemna ponudba

Pokličite na brezplačno številko **080 2005**.
Naročila sprejemamo **24 ur na dan**.

Brezplačno in **ekspresno hitro** dostavimo.

Brezplačno **priklopimo** in **preverimo stanje** napeljave.

NAROČITE ali **REZERVIRAJTE**
brezplačno dostavo zelene jeklenke **ŠE DANES!**
tudi, če še nimate prazne jeklenke!

Butan plin JE VELIKO VEČ.

Akcija velja do 31.1.2011. www.butanplin.si

POOBLAŠČENI PRODAJALEC IN SERVISER VOZIL CHEVROLET IN KIA

Kupon za

10% popust
na servisne storitve

popusti se ne seštevajo, popust ne velja na kleparska in ličarska dela

Avtokliša
SELIŠKAR d.o.o.

Betajnova 16, 1360 Vrhnika
tel: 01 7502252

e-pošta: info@avtohis-seliskar.si
www.avtohis-seliskar.si